

Maj 2010

Št.

048

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI TULICE

Odgovorna urednica:

Špela Razpotnik

Izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnična urednica:

Maja Vižintin

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Tomislav Gruden,

Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar

Sodelavci uredništva:

Smiljana Bradonjič, Mirjam Gostinčar, Janez Kompare, Anica Kozjek,

Roman Lasnik, Miran Možina, Marko Nakrič, Urban Tarman,

Nina Vareško, Aleš Verhovnik

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Anka Sladič

Ilustracije:

Ban, Marijan Černigoj, Miha Gračner, Matjaž Oven,

Nik Knez, Marko Pavlin, Jurko Zavrl, Tjaša Žurga

Fotografiji na ovitku:

Tomislav Gruden - GTS

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitve kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva in prodajno mesto.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo --

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve -- Ministrstvo za zdravje --

FIHO -- Urad RS za mladino -- Urad RS za komuniciranje

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

DELO IN LJUBEZEN

foto: Matilda M. Dobro

Tukaj je mesec ljubezni. Začne se s praznikom dela, konča pa z dnevom mladih. Vse že cveti, tudi v naših glavah. Kakor cvetijo cvetovi, tako se v naših glavah prebujata marsikatera ideja oz. misel o čimboljšem življenju. Najprej seveda pomislimo na ljubezen. Če poleg sebe nimamo sorodne duše, se počutimo kakor prazna steklenica sveže, hladne vode. Ta mesec nam prinese tudi toplino v srcih, saj se včasih še vedno prebudimo v mrzla jutra. Marsikateri izmed brezdomcev še vedno nima strehe nad glavo, zato se zatečejo na svoje stalne prostore. Kot bi omenila cvetoče parke, v njihovih srcih pa sta le praznina ter hladen prostor. Kot Prežihov Voranc omenja v svojih Solzicah bolečino ter odnos sina do mame, tako se včasih marsikdo spominja svoje mladosti. Nekateri so odraščali v zadimljenih mestih, ob asfaltu, nekateri pa v topli naravi sredi podeželja. Opazovali so lahko mladičke različnih živali, rastline in na splošno vse, kar v tem trenutku lahko nudi mati Narava. Ko sem že omenila solzice, pa marsikatera solza sreče in pa seveda na žalost nesreče priteče po ličko marsikaterega brezdomca.

Praznik dela je velik praznik. Vsak pri sebi si mora najti kakršno koli delo, da mu hitreje minevajo ure, dnevi, meseci in seveda na koncu tudi leta. Veliko je takih, ki tavajo po cestah in komaj čakajo, da jim mine dan, nekateri pa so prezaposleni. Vsak sam pri sebi sodi, na katero stran našega planeta bo odpotoval. Vsaka oseba se mora sama pri sebi soočiti z marsikaterim dejstvom. Tudi v delu se včasih najde košček sreče, in ta sreča nas lahko popelje v širne daljave.

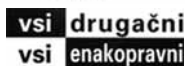
Mesec ljubezni poprime vsakega posameznika. Nekateri so zaljubljeni v naravo, nekateri so všeč samemu sebi in potujejo sami kakor popotniki v svojem življenju skozi suho ter prazno puščavo. Čakajo trenutek oaze oz. osvežitve, da sami sebe zbistrijo in si izpolnijo cilje, ki so si jih zastavili v življenju. Vsakdo ima svoj cilj. Nekaterim se izpolni, nekaterim pa se sredi polovice življenja podre ves svet. Počuti se kakor polžek, ki pleza po visokem drevesu in sredi poti pade na dno, se pobere in od začetka začne svojo pot. Ljubezen, vse se vrti okoli nje. Vsak si želi biti s sorodno dušo in jo išče. Ljubezen pomlajuje, ob njej vse drhti. Marsikdo se ob njej pomladi. V njenem iskanju pa naletiš tudi na ovire, prepreke. Ali pa ti oseba, ki si jo želiš, preprosto ni usojena, nekako ne najdeta skupnih točk, pa čeprav sta si všeč. Ljubezen ima tudi svoje temne plati, dodaja trnje, bolečino in marsikakšen udarec usode.

V našem društvu pa je veliko ljubezni do dela ter rekreacije in odnosi med nami so prijazni. Marsikdo od nas se zaljubi v delo, in to z velikim srcem tudi počne. Saj pomagamo ljudem, ki si sami v velikih stiskah ne morejo, in nudimo toplino in pa seveda pomoč, ki si jo še kako želijo. Vračajo nam z ogromno hvalo, ki pa včasih pomeni zelo veliko.

Omenila sem rekreacijo, pri čemer sem imela v mislih kolesarjenje in sprostitev z žogo, ki nam kar nekaj pomeni. Tudi v ljubezni do kolesa je včasih velika sprostitev posameznika, saj v sebi najde tudi toplino, ki mu je ostala ob kakšni veliki bolečini.

Na koncu naj se ustavim še ob misli, ki jo je rekel sam Jezus Kristus: »Ljubite se, ljubite se med seboj!« Prihajajo toplejši dnevi in seveda časi, da v svojih srcih vzljubimo tudi tako stvar, ki smo jo sovražili že od samega začetka našega življenja. Vsi bodite lepo pozdravljeni in mogoče za sprostitev napišite kakšno pesem, kakor jih pišem tudi sama.

Anči

Kazalo:

To sem jaz:

foto: Tomislav Gruden - GTS

ANDREJ

Star sem 30 let in doma iz Postojne, čeprav zdaj že nekaj let živim v Ljubljani. Po končani osnovni šoli, ki sem jo obiskoval v Postojni, sem se odpravil na šolanje v Novo Gorico, in če bi šlo vse po načrtih in bi ga uspešno zaključil, bi postal agroživilec. To pa mi žal ni uspelo, zato sem se vrnil domov in živel v stanovanju, katerega lastniki so bili moji starši. Takrat sem bil tudi zaposlen in vse je potekalo bolj ali manj v redu, zdelo se mi je, da bo vedno tako. Kmalu pa sem se precej zadolžil, ob izgubi službe pa dolgov nisem imel s čim pokriti. Starši so se odločili, da prodajo stanovanje, bratoma in meni pa namenijo denar, s katerim smo skupaj najeli drugo stanovanje. Starejši je naredil samomor, mlajši pa je čez kakšno leto spoznal izbranko, s katero sta si kupila stanovanje, zato se je odselil. Tako sem ostal sam, kar še zdaleč ni bil prijeten občutek. S trebuhom za kruhom sem se odpravil v Novo mesto, kjer sem dobil službo v Revozu. Nekaj časa sem vztrajal v najetem stanovanju, ki sem ga delil z več podnajemniki, kmalu pa je postalo življenje z njimi nevzdržno. Nisem mogel več odlašati, pustil sem službo in se brez vsega, čeprav z velikim upanjem, odpravil v Ljubljano. Zaman sem iskal zaposlitev, tako da sem pristal dobesedno na cesti. Spal sem po klopcah, po vagonih in še marsikje, takrat sem se tudi spoprijateljil z Janom, ki mi je pokazal, kje lahko zastoj prespim in se tudi brez denarja najem. On me je tudi prvi seznanil z društvom Kralji ulice. Nič drugega mi ni preostalo, kajti domov, k staršem, se zaradi nerazumevanja z njimi nisem ne želel in ne mogel vrniti. Nekaj časa sem bival v zavetišču za brezdomce, ko pa sem si za silo opomogel in našel službo v Perutnini Ptuj, sem si najel sobo. Žal se mi finančno ni izšlo. Vrnil sem se v zavetišče in po ugodnih okoliščinah dobil dobro nastanitev. V pisarni blizu Name so upravitelji iskali nekoga, ki bi bival v kraljevsko velikih prostorih (več kot 100 m²), ki takrat niso imeli nobene namembnosti, v zameno pa bi preprečil morebitne vdore nepoklicanih. Tja sva se hvaležno naselila s prijateljem Gregorjem. Kasneje sem dobil priliko, da v okviru nastanitvenega programa za brezdomne pridem do pravega stanovanja, denimo takega, kot si ga predstavljam pod tem pojmom. Vesel sem, da imam to možnost, za naprej – pol leta, kolikor mi je še ostalo – pa upam, da bom našel službo in tudi kakšno sobo, v kateri bom lahko živel. To so moji načrti, za katere si želim, da mi jih bo uspelo uresničiti. Tu in tam prodajam časopis Kralji ulice, da si malo izboljšam finančno stanje. Drugače pa se rad zabavam in zahajam na Metelkovo, ki je moja priljubljena točka.

Andrej

TAKO SEM OSTAL SAM, KAR ŠE ZDALEČ NI BIL PRIJETEN OBČUTEK.

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 KAPITAL
- 6 IZ KOŠA – SOCIALNO PODJETNIŠTVO
- 7 OTVORITEV POSREDOVALNICE
- 8 SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
- 8 TAUBI
- 9 TATU ZGODBA
- 10 BRAZGOTINEC
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 KOLESARSKA POMLAD IN OHRANJANJE TRADICIJE
- 17 SOL IN KOPER
- 18 1. APRIL – DAN NOROSTI Z IZHODO
- 19 VELIKI IZ-HOD IZ INSTITUCIJ
- 20 GOSTUJOČA KOLUMNISTKA
- 21 NAMESTO PAMFLETA
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 23 ROK PORTEPRETE NEZNANCEV NA OGLED POSTAVI
- 24 IZZA REŠETK
- 24 LJUDSKA KUHA
- 25 GOGIJEVA KOLUMNA
- 26 SE SPLAČA ISKATI SLUŽBO?
- 26 SMS KOMENTARNICA
- 27 PRED 100 LETI
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILLO

03
KRALJI
ULICE

NE STAVIM NA
DOMAČE ŠPORTNIKE.
WWW.BREZDOMCI.ORG

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

KAPITAL

04
KRALJI
ULICE

Ves svet je govoril samo še o njem. Zdaj si ga že lahko opazil na nočnem nebu kot majhno bledorumeno piko. Nadelo so mu na prvi pogled nenavadno ime: Kapital. Asteroid, ki je bil le nekaj milijonov kilometrov od Zemlje, nekajkrat dlje kot Mesec, je meril približno dvajset kilometrov. Seveda se je vsakdo spraševal, ali asteroid predstavlja grožnjo za Zemljane in sploh življenje na njej. Edini, ki jih to vprašanje očitno ni posebno zanimalo, so bili lastniki velikih korporacij, ki so pri podobno mislečih vladah dosegli, da so te poslale proti asteroidu posebne sonde, ki naj bi ugotovile, ali neznano nebesno telo vsebuje kakšne dragocene kovine ali druge redke elemente. Raziskave so to potrdile: asteroid Kapital naj bi bil prava zlata jama za tiste, ki se ukvarjajo s sodobnimi tehnologijami. Ni preteklo veliko časa, ko so se vlade vodilnih svetovnih držav začele prepirati, kako si bodo razdelile vse to neznansko bogastvo. Razdeljeni pa so bili tudi astronomi: eni so se posvečali ocenjevanju nevarnosti, da bo Kapital trčil v Zemljo, druge pa je gnala predvsem materialna korist: iskali so načine, kako asteroid spraviti v stalno Zemljino orbito, iz katere ne bi mogel nikoli več pobegniti in bi ga bilo mogoče preprosto in z majhnimi stroški obiskovati z vesoljskimi plovili ter na njem kopati rudo.

Aprila 2060 je skupina znanstvenikov iz Centra za vesoljske raziskave v Novi Hirošimi (nekdanji Washington D. C.) predložila tako trdne dokaze za to, da se Zemlji obeta katastrofa, da so se resno vrgli na delo še drugi strokovnjaki, med prvimi ekipa s Talibske gore v Francoskem kalifatu. Na astronomskem kongresu maja 2060 v Novem Bhopalu (bivši London) so razglasili alarm prve stopnje in med svetovnim prebivalstvom je zavladala panika. Vlade in vrhovi korporacij pa so se še kar prepirali, komu zlato, niobij in samarij. Obласти so zatrle proteste in uvedle policijsko uro. Državljeni so morali po deveti večerni uri sedeti za svojimi računalniki ter igrati igrice, njihovo dejavnost pa so nadzirala pristojna Ministrstva zabave in užitka. Samo oslabljeni ZDA (Združeni državi Amerike) nista premogli dovolj sredstev za nadzor nad svojimi državljani, saj sta jima preostali samo dve državi od petdesetih: ledeno mrzla Aljaska in oddaljeni Havaji. Nekoliko cinično bi lahko zatrčili, da sta bili ZDA zadnja svobodna država (v anarhističnem smislu) na Zemlji. No, tudi Evrolandija, skromnih osemdeset tisoč kvadratnih kilometrov obsegajoči rezervat zadnjih preživelih Evropejcev, svetovna seksualno-turistična atrakcija, je obratovala, kot da se ni nič zgodilo. Skupinice zanemarjenih Evropejcev so radovednim turistom z vseh koncev sveta pele in igrale Odo radosti, bogati črnici in rumenci pa so si lahko za majhen denar privoščili vesele intimne urice z žalostnimi belopoltimi ženskami ali moškimi. Julija 2060 so svetovne vlade vendarle poslale vesoljsko ladjo z nuklearnim razstrelivom proti Kapitalu, ki je bil zdaj ob nočeh že svetlejši od vsake zvezde, vključno z mogočnim Sirijem. Strahovita eksplozija, približno stokrat silnejša od tiste nad Vatikanom leta 2054, naj bi spremenila Kapitalovo tirnico, zaradi česar naj bi asteroid zgrešil Zemljo, žal pa tudi prikrajšal svetovne elite za neizmerno rudno bogastvo.

Vsi dobro poznamo zgodbo o izumrtju dinosavrov pred približno šestdesetimi milijoni let: takrat je padel na Zemljo relativno majhen asteroid, ki je v premeru meril samo dva kilometra. Na žalost je bil okužen z bakterijami neznanega izvora, ki so pri največjih plazilcih povzročile grozovite diareje in popolno dehidracijo, na koncu pa njihovo izumrtje.

Znanstveniki so izračunali, da je moralo smrdeti do neba. Kapital ni potreboval bolezenskih klic, da bi zasmrdelo do neba – po splošnem uničenju.

Avгust 2060. Zaradi napake v programski opremi Mirko Cof, ki bi morala sprožiti nuklearno eksplozijo, je vesoljsko plovilo razneslo premalu. Za izstrelitev še ene vesoljske ladje (s programsko opremo istega izdelovalca!) pa je bilo prepozno. Multinacionalka Mirko Cof se je javno opravičila vsemu človeštvu. Opravičilo, dolgo pet strani, so avtomatsko prevedli v vse nacionalne jezike in ga objavili na svetovnem omrežju. V našem jeziku se je besedilo začelo približno tako: »Mirko Cof se oprostí vam dragi državljanke radi nehotene napake obljubiti vam tega nikoli več ne napravil ...«

Dvanajstega novembra je polovica človeštva molila, preostala polovica pa se je drogírala ali pa divje seksala na vseh javnih in zasebnih mestih. Bližal naj bi se sodni dan. Petnajstega novembra ob desetih zvečer po srednjeafriškem času je nebo postalo svetlejšé od tisoč sonc. Slišati je bilo shrhljive, bobniče trgajoče zvoke, tik preden je Kapital čofnil na sredino Tihega oceana, sedemsto kilometrov jugovzhodno od Nove Zelandije. Morsko dno na površini, veliki kot Sudan, se je za krajši čas popolnoma osušilo (Sudanci so vajeni suhih razmer), nastal je potres štiriintridesete stopnje po Richterjevi lestvici (kar v praksi pomeni, da se je porušilo osemdeset odstotkov vseh gora na planetu – kakšna škoda za alpinizem!), ljudi, živali, vozila in zgradbe je vrglo kilometer in pol v zrak, kjer pa niso ostali ... Megaval, visok in masiven kot Kilimandžaro, je po nekaj deset minutah planil čez Novo Zelandijo proti jugu Avstralije in Tasmaniji, nesoč s seboj milijone pretresenih Novozelandcev in še desetkrat toliko njihovih blejajočih ovac. To je bilo največje in najhitrejše potovanje po morju v zgodovini, pa še brezplačno povrh.

Vso to strahoto so z raziskovalne postaje na Marsu opazovali trije znanstveniki astronauti: dva moška in ena ženska. Videli so svetlobo in strašen trk Kapitala v Zemljo, z nekaj domišljije pa tudi ogromen val, ki je popeljal Novozelandce na prisilen obisk k njihovim sosedom Avstralcem.

»Kka-ppit-al,« je zajecjal starejši astronaut.

»Kka-tta-str-rofa,« je bila zgrožena astronautka.

»K-ka-kakam,« je bil neposreden mlajši.

Po nekaj minutah se je signal z Zemlje izgubil. Bilo bi čudno, če se ne bi.

Naši astronauti so posedli okoli mize in odprli škatlo z igrico monopoli, da se malo razvedrijo, preden načnejo mučno vprašanje, kaj pripraviti za kosilo.

Jure Kunaver

DRAGI, POMLAD PRIHAJA

LJUBIM TA SNEG,
SNEŽINK LET,
TA KRISTAL ZVEZDE
V SNEŽINKI UJET.
LJUBIM TO BELINO,
NESKONČNE BARJANSKE ZEMLJE,
PTIČEV ŽVRGLENJE,
NJIH PARJENJE
IN IZDELOVANJE GNEZD.
LJUBIM TEBE,
DRAGI,
POMLAD PRIHAJA.
IN NOVO ŽIVLJENJE.
MOJE IN TVOJE.
Z ROKO V ROKI,
RAZUMEVANJEM,
POČASI IN UGLAJENO,
STOPICALA BOVA SKOZI
NEDOLŽNO BELO
V BRSTIČE, POPKE,
ZVONČKE, ŽAFRANE,

TROBENTICE
IN MAČEHE.
UJELA BOVA ČEŠNJE CVET,
V NAJINIH DLANEH,
TA NEDOLŽNO ROZA
RDEČI CVET,
KASNEJE LJUBILA,
Z NJE ČEŠNJO V ZOBEH,
ZOBALA IN SE SMEJALA
NEUMNOSTIM, KATERE
SVA ZGANJALA.
DRAGI,
POMLAD PRIHAJA.
IN NAJINO NOVO ŽIVLJENJE.
SKUPAJ,
POČASI,
Z ROKO V ROKI,
DLANJO V DLANI
IN LJUBEZNIJO V OČEH.

ANASTASIA OM

Dežnik mladosti

Tistega dne v maju,
Ko sem odprla oči,
Odprl se je nad menoj
Dežnik mladosti.

Ves je bil pisan, porisan
S slikami cvetk in metuljev.

Čuval me je pred dežjem,
Pred vetrom,
dokler sem hodila po cesti mladosti.

Sedaj ga ni več ...
Vzela bom drugega,
Barve so rdeče,
Barve ljubezni in sreče.

Vaša Smiljana

1. MAJ (prvomajska)

Danes danje zaza bavo,
Avstralec sispo sódi kravo.
Saje dane sprvi maj,
Jutri davjo bóna zaj.

Nahrbtu krava maštér lise,
Mati mado makar nise,
Aso prazne, saj Avstralec
Rabu jeza vése.

Gorna róžnik kravo jaha,
Zraven pazza véсам maha,
Dase vidga dol v Róžno,
Mati maha muo tóžno.

Dajza vése bršna zaj!
Mati, saje prvi maj!!!

Kobrowsky

GLE DAM

Gledam v daljavo,
kjer so še utrinki majhni,
ne vidim tebe skoz širjavo
in ne čutim tvojih ustnic
sladkih.

Ne čudim se,
da tako te iščem,
da tako te kličem,
pa vendar ni te.

Gledam zdaj sem
in zdaj tja,
a te ne vidim,
pa naj še pogledujem tja.

Gledam,
a te ne opazim,
zdaj si
in zdaj te ni.

Anči

ZAKAJ IMAJO STARČKI PREDNOST?

KER SO UBOGI, RANLJIVI, BOLNI IN NEMOČNI.
AMPAK TAKI SO TUDI MAJHNI OTROCI, BREZDOMCI,
ŽENSKE, BOLNIKI, NARKOMANI,
VSI, KI SE NE MOREJO BRANITI.
ALI SE LAHKO BRANI ZDRAV, NORMALEN MOŠKI,
KI JE ZALJUBLJEN?
NE, NE MORE.
ZATO BI PREDLAGAL
ZAŠČITO VSEH
ZALJUBLJENIH MOŠKIH,
KER SO ŽENSKE
ITAK ŽE ZAŠČITENE.

KAVICA

IZ KOŠA – SOCIALNO PODJETNIŠTVO

S ponosom sporočamo, da smo z mesecem marcem 2010 v Drštvu Projekt Človek začeli izvajati novosti v slovenskem prostoru – dejavnost socialnega podjetništva s projektom **Iz KOŠA – Usposabljanje in zaposlovanje bivših zasvojenih oseb za ekološko in varčno predelavo odpadnih materialov v uporabne predmete umetne obrti**, ki se financira iz Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, 4. razvojne prioritete Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti, 4.1. prednostne usmeritve Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti. Kot pove že ime projekta – Iz KOŠA – gre za predelavo odpadnih materialov, v prvem mesecu usposabljanja na delovnem mestu (ki bo sicer trajalo tri mesece) pa se udeleženci v sodelovanju z našim partnerjem, KED Smetumet, usposabljaajo za izdelavo knjižic, papirja iz recikliranih jajčnih škatel, vzporedno pa se udeležujejo računalniškega opismenjevanja. Usposabljanje poteka na dveh lokacijah – v Sopotnici ob Škofji Loki in v Rušah. Med obema skupinama se kažejo razlike v njunem pristopu k delu in vzpostavljanju medosebnih odnosov, kar pa udeležence lahko le bogati – v teh razlikah vidijo izziv in priložnost, da se drugi od drugih učijo in vzpostavljajo vezi ter širijo socialne mreže. Zadovoljni smo, da delo poteka dobro in v pozitivnem vzdušju, znotraj katerega imajo udeleženci prostor izražati svojo ustvarjalnost in se hkrati soočajo z zahtevami delovnega mesta. Izdelki, ki

jih bodo udeleženci izdelali in oblikovali, bodo naprodaj na različnih lokacijah, med drugim tudi v posredovalnici rabljenih predmetov Kraljev ulice, ki so tudi naši projektni partnerji. Ker izdelujemo izdelke iz recikliranih materialov, v ta namen potrebujemo jajčne škatle – ob tej priložnosti želimo pozvati vse, da nam jih podarite (pokličite na zgornje številke, da se dogovorimo za njihov prevzem), lahko pa jih prinesete tudi v posredovalnico rabljenih predmetov Kraljev ulice.

Podrobnejše informacije o projektu Iz KOŠA pa lahko pričakujete v naslednji (junijski) izdaji časopisa Kralji ulice, lahko pa se obrnete tudi na vodjo projekta Boženo Blanuša, tel. 041 325 830, e-pošta bozena.blanusa@projektclovek.si, in sodelavko pri projektu Špelo Pečar, tel. 040 865 903, e-pošta spela.pecar@projektclovek.si.

OTVORITEV POSREDOVALNICE RABLJENIH PREDMETOV NA POLJANSKI CESTI 14

Pa smo jo odprli, našo prvo trgovino oziroma posredovalnico rabljenih predmetov, ki smo jo s skupnimi močmi res lepo opremili. Prostor, ki je bil pred tem dnevni center, je postal za čedalje večje število uporabnikov znatno premajhen, zato smo se preselili v večje in primernejše prostore, stari prostorček pa preuredili, prebarvali, namestili police in zbirali rabljene predmete, ki smo jih zadnje dni pred odprtjem razstavili na njih. Zadnje dni smo bili že kar malo napeti in polni pričakovanja, ali bo uspel za naš delovni tim tako pomemben in poseben dan, ko se kot prva v Sloveniji odpre posredovalnica predmetov, ki so pri nekom že odslužili svojo namembnost, pri nas pa poskrbimo, da ta stara roba postane nova. Roman L. je svoje zadovoljstvo izrazil takole: »Juhuuu, trgovina je odprta. Vsem se zahvaljujem za prinesene predmete in se vnaprej zahvaljujem za nove.«

Pridružuje se mu tudi Ančka: »Ful hudo, končno je odprta trgovina PRP – stara roba, nova raba. Za prvi dan je bilo zelo veliko obiska in kupcev. Za naprej si želim veliko prodaje, kakršna je bila na dan otvoritve.«

David, ki je kandidat za drugo skupino usposabljanja, dodaja: »Že od samega začetka priprav na odprtje trgovine se mi je dobro zdelo in sem imel glede tega dober občutek. Trgovina je res dobro izpadla, presenečen pa sem nad interesom starejših gospa, ki veliko darujejo. Zdi se mi, da je za ta projekt zelo veliko zanimanja. Odprtje je uspelo, želim si, da bi bila ekipa še naprej taka, kot je, saj imenitno sodelujemo.

Monika Cerar

Prispevek izraža mnenje avtorja in ne predstavlja uradnega stališča Vlade Republike Slovenije.

Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, 4. razvojne prioritete: »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti« in 4.1 prednostne usmeritve »Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti«.

KRALJEVSKA TRGOVINA

Mnogi med nami nimamo toliko pod palcem, da bi si kupovali kar vseprek kar bi si želeli in kar potrebujemo. Še kako moramo stiskati pas, da pridemo skozi mesec. Veseli bi bili kakega predmeta za okras ali kaj bolj uporabnega v gospodinjstvu in domu, če bi si to le lahko privoščili. Pa si lahko? Seveda! In niti ni treba globoko seči v žep. Kajti poceni ni vedno ceneno.

Kralji ulice smo odprli lično in lepo urejeno prodajalnico rabljenih predmetov. To ni kar kaka, na kup nametana šara. Marsikatera »prava« prodajalna bi nam zavidala vse tisto, kar se najde na policah. To namreč niso zguljeni in okrušeni predmeti. Veselje jih je izbirati. Imajo prav poseben čar in, kar je še posebno lepo, tudi moj žep si lahko privoščim kaj iz teh polic.

Kar toplo ti postane, ko se sprehodiš mimo

njih. Vsi imamo doma najrazličnejše stvari, ki smo se jih sčasoma naveličali, so nam odslužile ali preprosto postale odveč. Delajo gnečo po omarah, predalih, garažah in še marsikje drugje. Pogosto jih mečemo v smeti, ko bi jih bil kdo drug še kako vesel. Tudi tehnične stvari se najdejo. Tako imamo vsi nekaj od tega. Tako tisti, ki kaj prinese kot oni, ki si tako lahko kaj kupi po zelo zmerni ceni.

Dolgo se je stojnica Kraljev ulice trudoma obdržala na Tromostovju, kamor so ljudje prinašali tovrstne, pogojno odslužene, predmete in aparate. Eden je kaj prinesel, drugi kupil. Zdaj pa imamo kar trgovino. Obiščite jo. Enako vas bomo veseli, če boste kaj prinesli, kupili, ali pa prišli kar tako, na ogled. V tujini je to že utečena praksa.

Lojze Smole

foto: Tomislav Gruden - GTS

Ulična legenda Ivo Čekič je slavnostno prerezal rdeči trak in uradno odprl posredovalnico rabljenih predmetov

Dislocirana enota posredovalnice je vesela, da ima ob sebi močno podporo centrale Kraljev ulice:

Zahvala gre: Maji Kozar za spretno vodenje in soočanje s sistemom ISAAR, posvetovalni ekipi za strokovno krepitev: Bojanu Kuljancu, Tanji Vuzem, Maji Vižintin, Špeli Razpotnik, Bojanu Deklevi. Posredovalnica rabljenih predmetov je lahko dodobra zaživela, le z veliko podpore z vseh strani. Zahvala gre: Ivi Gruden in Jani Valenčič za vizijo posredovalnice, Nataši Banfi, ki je mega in koraka z nami od začetka, Borutu Černetu za tekst logotipa in vsestranske praktične nasvete, Radovanu Jenku za oblikovanje logotipa, Jaki Prijatelju za podporo pri ocenjevanju, zbiranju in urejanju stvari, Branetu Bitencu za konstruktivno »zbadanje« in širjenje obzorij, Boženi Blanuša in Špeli Pečar za »trdna tla« pod nogami izvajalske skupine, Renati Šribar za vse vejice in čustveno oporo, Borutu Resniku za čisto naš in poseben program za vodenje, Tatjani R. Cerar za enkratne nove majice (edina nova stvar v PRP), Grajskim pekarnam za sladke dobrote, grafitarjema Miji in Ronu, vsem donatorjem/kam stare robe, ki prehaja v novo rabo.

foto: Lojze Smole

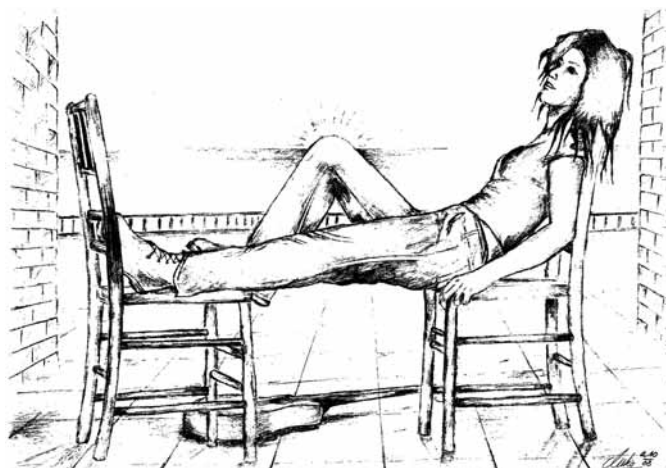
POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV OBRATUJE OD PONEDELJKA DO PETKA MED 12h IN 17h, OB ČETRTRKIH OD 10h DO 17h.

STVARI PRAV TAKO SPREJEMAMO VSAK DAN V OBRATOVALNEM ČASU.

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 3. DEL

08
KRALJI
ULICE

Obrnila se je in ko me je zagledala, se je zdrznila. Ponudila mi je kavo. Usedel sem se za mizo, počasi srkal ter strmel vanjo. Začela se je nemirno presedati in kakor da je njeno življenje odvisno od tega, je naglo vstala in stopila do pomivalnega korita. Jaz sem še vedno srkal kavo in gledal v njen hrbet. Lepa ženska je. Njeni skoraj blond lasje so se nežno spuščali po hrbtu. Spraševal sem se, kako je lahko življenje tako kruto do nekaterih, drugi, ki so polni vsega, pa ne znajo spoštovati danih jim privilegijev in izkoriščajo take, kot je naša Nuša. Tiho je spregovorila. Tako tiho, da sem jo moral prositi, naj ponovi. Obrnila se je proti meni. V njenih očeh so se začele kakor kristali oblikovati solze. Usedla se je za mizo in mi rekla, da ne zdrži več ter da mora nekemu vse povedati. Vprašala me je, ali sem jo pripravljen poslušati. Samo nemo sem prikimal. Oklevajoče je začela. Ko jo je oče vrغل na cesto, se je zatekla k svojemu takratnemu fantu. Nekaj časa je šlo, nato pa so se začeli prepiri z njegovo mamo, saj je vsaka malenkost, ki jo je Nuša naredila narobe, povzročila pravo malo vojno med njima, dobivala je celo prave histerične napade. Neki dan je njen fant prišel v njuno sobo ves potr. Usedel se je na posteljo, kjer je Nuša počivala. Takoj je vedela, da je nekaj narobe. Prijel jo je za roko in pogoltnil slino. Ni mu bilo treba niti odpreti ust. Tiho ga je vprašala, ali bo morala iti. Prikimal je. Tesnoba ji je stisnila srce. Kam zdaj? K nobeni prijateljici se ni mogla zateči, saj so si vse izmišljale raznorazne izgovore, zakaj ne more biti pri njih. Naslednji dan je prišel njen fant s Salomonovim oglasnikom v rokah in z nasmeškom na obrazu. Odprl ga je na določeni strani in s prstom pokazal na oglas, ki je ponujal stanovanje in službo. Opis delovnih nalog ni bil zahteven, saj naj bi v tem stanovanju opravljala masažo, seveda brez intimnih odnosov. Seveda?! Poklicala je in se še isti dan odpravila v Ljubljano. Ker s fantom nista dobro poznala Ljubljane, sta potrebovala kar nekaj časa, da sta našla ulico, kjer je bilo to stanovanje. Bil je malce nejevoljen, ker je zamujala,

ampak jo je kljub temu povabil gor. Ko je hotel tudi fant z njima, ga je z ostrim glasom zaustavil in rekel, naj počaka zunaj. To bi moralo pri obeh sprožiti alarm, ampak ona je kljub temu šla z njim. Življenje je ni ravno razvajalo, če pa bi vedela, kaj jo čaka v tistem stanovanju, bi tekla, kar bi jo nesle noge. Ni! Stanovanje je bilo dokaj udobno, s spalnico, kuhinjo, kopalnico. V spalnici je bila tudi masažna miza, zraven nje pa omara s polico, polno raznih olj, pudrov. Odšla sta v kuhinjo, kjer se je usedla za mizo. Predstavil ji je njene delovne naloge in pogoje. Imela bo vsaj tri mobitele, na katere jo bodo klicale stranke. Njej preostane odločitev, koliko strank na dan bo sprejela, samo da njemu da vsak dan 50 evrov za stroške. Ostalo, kar zasluži, je njeno. Nuši se je začelo smejati, saj se ji je to zdel z lahkoto prislužen denar. Ko bi že takrat vedela, kaj jo čaka, bi bil smeh zadnja stvar, ki bi ji prišla na pamet. Kajti pravkar se je usedla na vlak, ki pelje mimo mnogih postaj in solz do končne postaje – pekla na Zemlji.

Nuša in Marko Nakrič

TAUBI, 14. DEL

Ekskluzivni intervju o problemu narkomanije s Taubijem, glavnim junakom knjige Tomaža Goloba: Ponovno rojen. V nadaljevanjih. Gre za intervju s samim seboj.

Kakšne bolečine imajo odvisniki pri odvajanju od droge?

Najprej naj razčlenim pojem – odvajati se od droge. Poznamo fizično in psihično odvajanje. Fizično odvajanje (kriziranje) je stvar, ki traja teden, dva. Toliko časa, da se organizem očisti tujka, ki ga zaslužnjuje. Tu se mi zdi pomembno poudariti, da lažje skrizirajo tisti, ki se čistijo direktno z droge, kot pa tisti, ki se odločijo za abstinenco po metadonski terapiji. Kriziranje je čas, ki se ga boji vsak narkoman, ki je že kdaj občutil krizo. Zaveda se bolečin, krčev, živčnosti, ki so prav nečloveške ter zahtevajo ogromen napor. Toda so neizbežne za nekoga, ki se je odločil pustiti drogo. Metanje peska v oči je prepričanje, da se da droge rešiti na neboleč način (skratka, kar tako). To ne drži, in vsi, ki smo preživeli krizo, to zelo dobro vemo. Spomnim se ene svojih kriz (saj sem jih preživel več). Dva tedna sem ležal v postelji ne zavedajoč se samega sebe. Nisem dojemal, kdo sem in kje sem. Bil sem le kup mesa, ki trpi v bolečinah. Bližnji so me nosili kot žakelj pred hišo, da bi me

sonce ogrelo, toda ni pomagalo kaj veliko. Trpljenje se je nadaljevalo v neskončnost, in kurja polt, ki sem jo dobival proti koncu kriziranja, je bila balzam. Mrzlica in tresenje – kot da se končuje trnova pot trpljenja. Kot da se začenja neko novo življenje. Za lajšanje bolečin mi takrat ni bilo na voljo nobeno pomirjevalo, tako da sem skriziral na suho. Zaradi tega lahko mirno trdim, da zaradi kriziranja ne more nihče umreti, medtem ko zaradi lažnih blažilnih pripomočkov (metadon ...) lahko. Torej ... reči ne drogi, je težko. Je travma, ki prebuja srh. Za to odločitev je potrebna močna volja – velikokrat je to volja bližnjih, ki so pripravljeni stati narkomanu ob strani, ko on krizira, saj se spremeni v žival. Redki so, ki jim je to uspelo samim, brez pomoči. Vendar so to tako redki primeri, da je utopija, če bi bil vsakdo prepričan, da se lahko sam očisti in zaživi normalno življenje. Ogromno nas je to poskusilo, pa ni bilo rezultata.

Tomaž Golob

TATU ZGODBA

Za lepoto je treba potrpeti.

Avtor je Alan iz Cult-a, ustvarjanje je trajalo
1 uro in 25 minut, stalo je 140 €, to je bilo
darilo za moj 26. rojstni dan.

Ponky

POHOTNA, NASILNA IN SUROVA HODIŠ MIMO MENE.
NE POGLEDAŠ IN NE VALOVIŠ, KOT TRUPLO SI;
NE, NE ... ŠE BOLJ ZLAGANA IN ŠE SLABŠA.

ČAKAŠ NA TUJO AKTIVNOST, ČAKAŠ NA TUJO LJUBEZEN
IN SVOJO HRANIŠ ZA TAKRAT, NE ZA TOKRAT;
ZATO SI ZADNJA, VEDNO DRUGA VSAKEMU
IN TVOJE ŽIVLJENJE JE GROB LAŽI, GRDA SMRT,
KER ŽENSKO STE PAČ TAKŠNE IN MOŠKI PSI.

PETER PITAMBAR PANGERC

DOBER DAN

Sonce je.
In jaz grem naprej,
naprej
po poti miru,
po poti enotnosti,
IZOBILJA.

Vidim ga.
Lep dan se je naredil,
dan, poln sonca,
miru.

Živim v razkošnem
dnevu,
kjer hodim po pesku
razkošja,
miru.

Iva Tisa

foto: osebni arhiv

09
KRALJI
ULICE

NAJLEPŠA POT JE NAPREJ

Najlepša pot je naprej,
spoznal boš mesta in vasi,
zaustavi svoj korak,
ko srečal boš nove ljudi.
Najlepša pot je naprej,
odprtega srca, odprtih rok,
vsepovsod našel boš mir,
ostal sončev otrok.

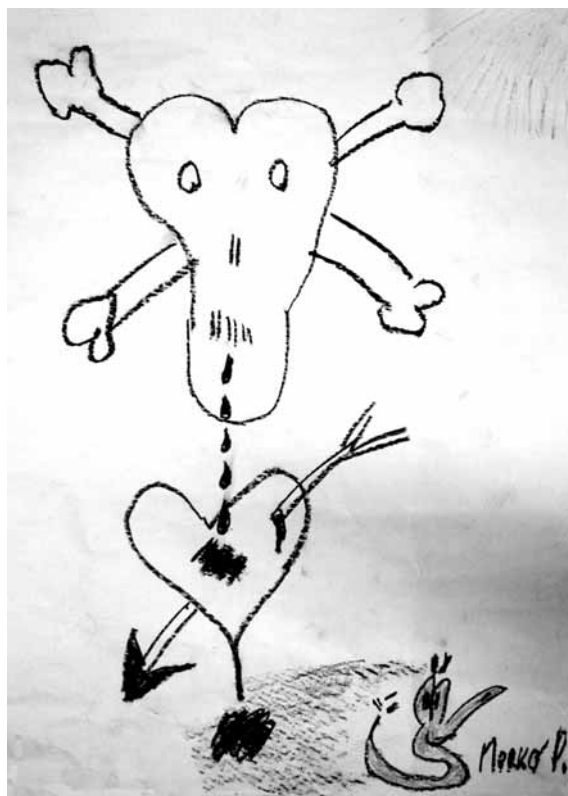
Najlepša pot je naprej,
če je prepolna lepih sanj,
ne oziraj se nazaj,
pred tabo je nov dan.
Najlepša pot je naprej,
če pred tabo luč gori,
še v tako temni noči
nič naj te ne skrbi.

Katarina Kalaba

BRAZGOTINEC

010
KRALJI
ULICE

Spoštovani bralci! To je moj vzdevek, ki mi ga je dalo življenje, ki ni bilo v mejah normale. Brazgotinec sem že zaradi zunanjega videza, kaj šele zaradi dogodkov, ki so si sledili že od rojstva naprej. Biti sin znane osebe je zelo dvorezen meč, jaz bi temu prej rekel pekel. Da tovarišica že v prvem razredu stoji mirno pred teboj, namesto da bi bilo obratno, pove vse, ali pa veliko, kakor pač kdo razume te stvari. Poznal sem veliko otrok znanih oseb, in ogromno jih je končalo zelo žalostno. Živi primer, ki ga osebno predobro poznam, je sin Toneta Svetine, Vojc. Z očetom sta bila dobra prijatelja, saj ga je rešil dvajsetih let zapora zaradi romana Spomladanski mrz, kjer je opisoval, kako je bilo med drugo svetovno vojno v štabu na Štajerskem, in puklastega Miho, ki je bil špicelj ter likvidator zavednih Slovencev. Zaradi tega romana smo bili nonstop pod nadzorom takratne Udbe, sedaj Sove. Vso zadevo sem osebno spremljal in, kaj naj rečem, žalost od žalosti. Glede naslova pa lahko rečem samo: »Kdo od nas pa ni?« Saj nas je že samo rojstvo v takih okoliščinah naredilo takšne, še posebno, če 36 let živiš v raju, potem pa se znajdeš na cesti, in to dobesedno na dnu, kjer sem že osem let. Da sem še živ, je čudež nad čudeži, da se nisem navlekel na razne droge, je zopet čudež. Kaj pa pravi moja občutljiva duša, pa preberite, moji spoštovani bralci, v mojih člankih, ki so napisani s solzami v očeh in upanjem na boljši jutri. Misli na samomor ali, kakor pravim jaz, odrešitev trpljenja me spremljajo vseskozi, vendar nimam dovolj poguma, da bi jih uresničil. Sem pač takšen boem, ki ga še nisem srečal. Pravi unikat, saj so otroci staršev, ki so zasloveli, po nekaterih različnih domovih in prejemale lepe pokojnine. Vsaj nekdo skrbi za njih in imajo živega vsaj še koga od svojih, ne pa tako kot jaz, ki sem izgubil vse, ampak res čisto vse, in ne tonem po lastni krivdi, ampak po zakonu krute narave. Starši so se pač poročili starejši, bili so že ločeni, in to pove vse. Vi, spoštovani bralci, pa to prebirajte normalno, neobvezno in si mislite, kakor da se to vašemu otroku niti v najhujših sanjah ne bo nikoli zgodilo. Pri prodaji časopisa Kralji ulice in po vaših reakcijah, ki so bile vsaj do sedaj vselej zelo pozitivne in pohvalne, tudi pri drugih prodajalcih vidim vse, kajti pisanje mi je najboljši psihiater ter prijatelj, ki ga ne morem izgubiti, dokler sem še živ. Samo pisanje me še drži pokonci, da se ne zlomim, za to pa bom, na žalost, kriv čisto sam. Ni še končana ta prekleta agonija trpljenja, ki se nadaljuje in nadaljuje tudi s pomočjo navideznih prijateljev, ki se pač delajo, da to so, če jim sploh lahko še verjameš. Jaz jim ne, zato sem se začel zavestno ali pa podzavestno uničevati z alkoholom. Saj ne vidim rešitve – vsaj do sedaj je nisem – in vas bom nekoč kot zveste bralce prikrajšal za te iskrene izpovedi v svojih člankih. Vem, da je to samo pljunek v morje tega, kar se dogaja okoli nas, klošarjev, še posebno v času recesije. Mi pa se množimo kot gobe po dežju in se igramo s časom, ki nam je še ostal; nam, ki ga imamo še zelo zelo malo, odvisno pač od posameznika in njegovega načina dojemanja tega, kar se dogaja okoli nas. Nič lepega, bi lahko mirno rekel, pač spet odvisno od vsakega posameznika in tega, kako kdo to dojema, če sploh. Jaz preveč. Poleg tega igranje z našim časom ni hec, saj nobeden od nas ne ve, ali bo dočakal jutro. In ko mi končno uspe nekaj sestaviti – kako boste vi to sprejeli, saj nismo vsi po lastni krivdi na poti samouresničevanja. Upam, da moj sarkazem jemljete z rezervo, saj nikomur ne želim stvari, ki jih doživljamo mi. Konec koncev pa vas ima Marko rad bolj kot sebe. Smo pač samo ljudje, in to v vseh pogledih zelo različni. Samo pozitivna in negativna energija nas še ločita na dobre in slabe klošarje. Bodimo strpni v vseh situacijah, spet pač

odvisno od tega, kako jih posameznik sprejme in kako dojema ta svet na dnu. Jaz sem ga že zdavnaj, saj osem let ni malo, in še vedno sem živ. Močno upam, da vas bom lahko še malo trpinčil s svojimi izpovedmi ali celo knjigami. Kajti ta članek ni poslovilno pismo, ampak spodbuda, da se vam kaj takega, kot se je meni, ne bo zgodilo in se vam motalo po glavi. Čeprav je vse prekleto resnično. Ta članek posvečam Andreju, na žalost pokojnemu, ki ga je vzela ta prekleta cesta. Bila sva čudovita prijatelja. Slava mu in naj počiva v miru, saj je bil čudovit človek, prijazen z vsemi. Takšen je pač zakon ulice, ki nas vedno bolj jemlje. Odvisno pač, na čem si.

P. s.: V vsem tem času pekla na cesti, ki ga resnično ne privoščim nikomur, tudi svojim sovražnikom ne, teh pa je do sedaj bolj malo, nisem nikogar od znanih ljudi prosil za pomoč. Sem pač preponosen in tudi sram me je do konca, da sem končal tako kot sin Mileta P., in tudi pisec sem že od leta 1998, na kar me je napeljal moj ljubi oče. Še punce nisem imel nobene, saj – kaj pa ji lahko ponudim, razen svojega shiranega telesčka? Samo g. Janez J. Švanjcar ve za mojo situacijo, toda kaj lahko naredi, ko pa ima kup otrok in vnukov ter s pozitivno nulo izdaja Vojnogodovinski zbornik. Za njega sem pisal že od prve izdaje zbornika, leta 1998, vendar sem to prekinil, saj zaradi situacije, v kateri sem se znašel, tega nisem bil več sposoben. Pri Kraljih ulice imajo vsaj svoje prostore z računalniki, kjer lahko delaš ter dobiš zastoj kavo, sok, čaj, sendvič in sladkarije ter ogromno razumevanja od zaposlenih. Pri njih imam celo predobrega mentorja Bojana, ki je resnično pravi prijatelj, vsaj jaz tako mislim, in to tudi javno povem vsakomur, ki me posluša in ne misli, da lažem. Kajti prišel sem do stopnje, ko človeka samo pogledam v oči in vem, kaj si misli.

Marko Pavlin

PODAJMO SI ROKE! O, BRATJE MOJI, SESTRE MOJE ...

Toliko lepih stvari nikoli ne bomo videli ali doživeli. Toliko lepih stvari ... kakor pesek med prsti polzi in nam mimo slepega uma izginja.

Pa vendar je vredno živeti, za tisto malo sreče, ki nam jo življenje podari. Za tisto malo sreče, ki se v veselju razplamti in žalosti raztopi.

Tisto malo sreče ... tisto malo ljubezni ... za nas in za druge.

Sonce vzhaja. Nebeški otrok, ki se z dnevom rojeva. Plaha nedolžnost, ki s svojimi žarki nežno tipa po zarošeni poljani, zaspano življenje prebuja.

S krikom se novo življenje rodi. S krikom se duša prerodi. Otrok želi, zaman, ko ljubezni ni, na prsi mamina v naročje. Izjoka se in za vedno onemi.

In tako enostavno je reči ljubim te. Ljubim te! Samo v tem se duša izkriči. Bolečina, ki neusmiljeno v prsih stiska, popusti.

*** Vse polno je sledi. Križem prepletenih. A tvojih ni, a tvojih ni ...

Sonce je na zenitu. Svetleča krogla žari. Vročina pritiska. Ne popusti. V razbeljene možgane sili. In zadušljiv vonj po raztapljajočem se asfaltu sili v nosnice.

Ni še vse izgubljeno. Reka prepotenih teles se vali.

*** Vse polno je sledi. Križem prepletenih. In v njih se lažno upanje izgublja.

Toliko je samotnih in pozabljenih življenj. Med vso to množico ljudi jim duša hlepi. Kriči! A glasu ni. Med vso to množico ljudi, izgubljeni, kakor da jih ni.

*** Vse polno je sledi. Križem prepletenih. Zaman, zaman iskal te bi.

Sonce je zašlo. Temno rdeče nebo plamti na obzorju. Krvavo, kakor poljana po končani bitki. Kakor krvaveče srce v ljubezni izigrano.

Toliko je nepomembnih usod, za katere nihče ne ve. Toliko skritih solza ... in brezupno hrepenenje, ki v samotnih nočeh umira.

*** Ostal je lik, tvoj lik, preteklost neizbrisana. Le tebe ni. Le tebe ni.

Tema, blažena tema, ki skriva trpeč, izmučen obraz. Končano, vse je končano, v odrešujočo pozabo odhaja. Duša neopazno v neizpolnjene želje, skrite sanje zaplava. Je še drug svet? Svet odrešitve?

*** Ostal je lik, tvoj lik, v očeh teh rosin. Zakaj? Zakaj te ni ...?

Želje umirajo v srcu. Na vsakem koraku prazne oči, vesoljna praznina v prsih straši. Steklene oči, izgubljen nedolžen otrok, ki ljubezni nikoli občutil ni. Brezupno iztegujoča roka išče topel dotik, ki ga ni. Igla z drogo se v tresočih prstih v kri poredi.

*** In krik v noč razleze se. Živeti!? Ne! Sanjati, umreti.

In ti, ki tukaj nemo strmiš, kot da ničesar ni ...

Podajmo si roke! O, bratje moji, sestre moje ...

Jutri je nov, lepši dan za vse izgubljene, trpeče in prevarane.

Jutri je nov dan za tiste, ki upajo, želijo in si upajo živeti.

Vse dokler utrujena in izčrpana duša ne bo našla notranje tišine, notranjega miru.

In končno. Mimo vseh spoznanj in modrosti, ki ničemur več ne služi, bo našla večni mir.

In sonce nikoli več ne bo vzšlo.

*** In vendar boš prišla, kot angel boš z neba, po dušo mojo, da se s tvojo bo združila.

Ko mene več ne bo, vas še vedno ljubil bom. V božjem srcu nosil bom. Vse vas, katerih vera je enakost in pravičnost, dobrota in odpuščanje, razumevanje in ljubezen ...

Ko mene več ne bo, vas ljubil bom.

Vse ljudi sveta, bele in črne ... kristjane in muslimane ... bogate in revne ... Podajmo si roke!

V istem svetu živimo. Vsi smo eno. Podajmo si roke!

V ljubezni odrešeni. Drug drugemu smo upanje in vera. Zato si podajmo roke.

Jutri je nov, lepši dan za vse nas. Za vse ljudi sveta ...

Podajmo si roke! O, bratje moji, sestre moje ...

Klošar

NEKAJ

cestnih

KRALJ ULICE

Ko sem bil majhen,
sem sanjal, da bom kralj.
Ne sanjam več,
vse ulice so moje,
prodajam zgodbe,
jutranji klepet
in skrite želje.
Pravijo, da sem
ljudem v veselje,
saj spuščajo drobč
mi v prazno dlan.

Z jutrom začnem dan.
Ko sonce vzide,
že sem na križišču,
v naročju Kralje ulice objemam,
božam mrzle časopise,
jim nežno prigovarjam,
toplota mojega telesa
papirnato srce ogreje;
Dobro jutro, v nov dan
Kralj ulice se smeje.

Katarina Kalaba

LJUBLJANA, MOJE MESTO

Ljubljana je kvazipolitično,
znanstveno in kulturno središče
slovenskega naroda ter hkrati,
ne boste verjeli, največje mesto v
Sloveniji in njen najpomembnejši
gospodarski center. Po svoji legi naj
bi bila edinstveno mesto. Po mnenju
nekaterih najbrž zato, ker bi si njeni
prebivalci v enem samem dnevu
lahko privoščili tako visokogorsko
smučanje kot kopanje v morju.
Ljubljana naj bi imela po štetju iz
leta 2008 okoli 160.000 prebivalk in

116.091 prebivalcev, to je skupaj
276.091. Razumeti je, da so takrat
šteli samo ljudi. V Ljubljani naj bi
bila gostota prebivalstva 992/km².
Zaposleni prebivalci naj bi takrat
(2008.) prejeli kakih 10 evrov
več kot tisoč evrov povprečne neto
plače, prebivalke seveda nekaj
manj. Brezposelnih naj bi bilo tedaj
nekaj manj kot 7516 oziroma točno
eden manj. Oglaševana najemna
cena stanovanja naj bi bila od devet
do trinajst evrov.

Naju z Uno to popolnoma nič ne
briga. Ko se spuščava iz smeri
Golovca proti Poljanski cesti, imava
oba v mislih eno in isto stvar.
Takoj zjutraj, ko sva se zbudila v
skvotu, sva ugotovila, da nama
je zmanjkalo cigaret. Rešitev se
včasih zdi preprosta. Če srečava
prebivalca, ki se mu kadi iz jape,
naj se pripravi nanjo, če pa naletiva
na gručo dijakin ali študentk,
sem na vrsti jaz. V okolici
Poljanske so mozojaste dijakinje
najpogostejša življenjska oblika.

V Ljubljani je 45.500 študentov
obeh spolov. Koliko je dijakin,
poskusite uganiti. Koliko jih kadi,
ne ve nihče, dejstvo pa je, da je
Poljanska cesta skupaj z okolico
skoraj vedno v megli. Skoraj vedno
pravim zato, ker se čez vikend
čudežno zjasni. Nekateri bi to
pripisali dejstvu, da tako dijaki kot
dijakinje pa tudi študenti odidejo
domov. Une to ne zanima. Hoče
cigareto. Danes je nedelja. Če gre
verjeti staroselcem, je včasih lažje
pofukati Marsoveca kot nažicati
cigareto na Poljanski. Po neki
legendi je v davni grški junak
Jazon z argonavti kolhidskemu
kralju Aitesu ukradel zlato runo.
Na območju med današnjo Vrhniko
in Ljubljano naj bi na begu pred
zasledovci našli veliko jezero, ob
njem pa močvirje, kjer so naleteli
na strašno močvirsko pošast.
Jazon se je boril z njo in jo ubil. To
naj bi bil zmaj, ki se danes domuje
na ljubljanskem mestnem grbu
vrh grajskega stolpa. Če bi Jazon
namesto zmaja srečal Unjo kakšne
pol ure po tistem, ko si je zaželela
cigareto, pa je ni dobila. Bi imeli v
grbu Jazona.

Ljubljana ni dobila imena niti po
zmaju niti po Jazonu in najbrž
niti po Uni. Po komali čem pa ga
je, lahko samo ugibamo. Teorije
so naslednje: stari Slovani so

poznali prastaro mestno ložanstvo z
imenom Laburus. Latini so z izrazom
aluviana imenovali poplavljačo
reko, Germani pa z besedo Laubach
poimenujejo močvirja. Morda je
edino A. T. Linhart s teorijo, da je
dobila ime po slovenskih izrazih
ljubljen ali ljuba, imel v mislih
kakšno Uno, pa vendarle ... To je
začetek sage o Ljubljani. Razplet in
konec si napišite sami. Res moram
končati, z Uno sva kot po čudežu
našla nekaj turistov, teh naj bi bilo v
Ljubljani okoli 400.000 na leto. Vsi
imajo cigarete. Una noče ali ne zna
govoriti angleško ...

Trier-

HONORAR

Bila sem u štacuni
kjer rekl so mi
glej,
spet mi teži.
Ne,
ne grem se jst spet.
Nam več težila
k jst bom šla gor
u štacuno ždet
in pol spet
k pr norčih zadet,
jst sm pr ta pravih
k delajo u štacun
za umret
ampak ne
jst grem spet gor
u štacuno ždet
da spet bom loh žvela za un
za prau sekret
k mi ga hočjo uzet.
Ne,
Pa naute mi spet
težil.
Kva je to
devet evrčkov več,
jst sm bugata
a hoče še kej več za un sekret u štacun.
Sm bla u štacun
kjer prodajalc mi je reku
glej,
da se nam upeku.
In pol
js živim naprej
u svojem izobilju.
...
Kako je meni lepo.

Iva Tisa

DOMOVINSKA

Sladki moj fašizem
danes sem dobro
vse dni sem dobro
ljudje-idioti skrivajo misli še pred sabo
ljudje-idioti so kot smeti
v hreščečem vetru propagande
v domu onemoglih ni prostora
v vrtcu ni prostora
v uradu in tovarni ni prostora
za sladke zvoke ode radosti
prijatelji so luksuz
svoboda je luksuz
ti samo glej da boš užival
kot medved v ZOO, ki trpi za zaprtjem
o naj ti pride moj sladki fašizem
naj ti že enkrat pride
da bo nekaj časa mir pred tabo
danes sem dobro
vse dni sem dobro
in seveda
uživam

Jure Kunaver

TREZNO PITJE

Grozdni sok, ki polzi mi po grlu,
Blažen občutek toplote v trebuhu.
Strašno okusen, a včasih grenek
Je občutek odvisneža od pijac ...

Pot pitja dolgo je užitna,
Polna smeha, zabav, veselja,
Proti koncu samem pa vsak ve,
Da moral bi, da neha

Treznost je lepa, a zelo napeta,
Stresni trenutki redno prisotni
Morijo telo iz minute v minuto,
Iz dneva v dan ...

Pijanost, pravijo, je slepa.
Mogoče res, a vsekakor je lepa.
Treznost, pravijo, je zdrava.
Mogoče res, a nikakor nesmrtna ni.

Gogi

KRALJI ULICE

Čistost duha pred privatno trgovino
na Ambroževem trgu prinaša
dvakrat
kovance, a jaz jim odvrnem, jaz za
vas zbiram kovance.
Nič se ne dobi, če se delati mudi,
kdor hitro je, dober je pri jelu,
in rada imam vse ljudi,
ker me usmiljenje tepta,
saj taka sem in razdala srce bom za
oba.
Jaz pa rada imam tudi notranji mir,
ker je to tako lepo,
da potem v hiši ni hudir.

Barbara Jozelj

ANEKDOTE IZ PRODAJE

RESNIČNA 37

Drugi mesec že mineva, odkar sem
zmanjšal prodajo naše revije, kajti
sodelujem pri našem projektu PRP
in enostavno mi zmanjka časa še
za prodajo v moji Laguni. Srečujem
stranke, ki me sprašujejo, kje sem,
jaz pa jim odvrnem, da v trgovini
in da nisem pozabil nanje in tudi
ne bom. Tako pa se mi je zgodilo,
da sem na Čopovi ulici raznašal
letake za PRP in bi zdaj opisal
velik problem, ki se dogaja. Večina
je odkorakala mimo, nekateri so
povprašali po trgovini, moram pa
omeniti starejšo gospo, ki se je
zelo pritožila nad prodajo našega
časopisa. Naj povzamem nekaj
njenih besed: »Zakaj vašo revijo
prodajajo tujci? Zakaj so še vedno
narkomani tako vsiljivi in zakaj
tega ne zaustavimo?« Lepo sem ji
razložil, kaj lahko storimo, česa pa
ne moremo. Odmahnila je z roko in
mi odgovorila: »Saj z vami nikoli nič
ni bilo!« Nato je odšla.

Roman

ANEKDOTA IZ PRODAJE NA ČOPOVI ULICI

V mesecu novembru sem se
odpravila kot po navadi prodajat
na Čopovo ulico. Ljudi je bilo kot
vedno precej za to ulico. Med njimi
se je znašla tudi malo manj poznana
pevka Taya, ki je snemala videospot,
kot mi je uspelo izvedeti. Najprej je
stopila do mene in me vprašala, ali
lahko posnamejo, ko kupi od mene
Kralja ulice. Jaz sem privolila. Med
snemanjem sva skupaj ugotovili,
da je imela namesto dveh evrov dve
italijanski liri. Po snemanju mi je
prinesla pet evrov za Kralja ulice, ki
ga je tudi kupila.

Anči

ANEKDOTA IZ PRODAJE

Ker ne smem več prodajati Kraljev
na tržnici Koseze, sem si našel
alternativno mesto. Lokacije ne
bom omenjal, saj nočem, da na
to mesto v trumah letijo drugi
prodajalci, predvsem tisti, ki kršijo
pravila prodaje, saj imam z njimi
nemalo težav na mojem že znanem
rajonu. Pred mano je tam poskušal
prodajati Kralje nekdo drug, vendar
so ga varnostniki kmalu spodili
stran. Jaz nimam teh problemov.
Varnostnik me je sicer opozoril, naj
ne prodajam direktno pred vrati.
Naredil sem samo tri, štiri korake
naprej in pogledal varnostnika, ki je
prikimal. Ja, tukaj pa lahko. Eden od
najemnikov trgovine v tem centru
pa je tudi moj znanec s tržnice
Koseze, tako da vsake toliko časa
pade kakšna pijača ali pa mi prinese
kak sendvič ali kos pice.

Marko Nakrič

ČASOVNA BANKA NA KRALJIH ULICE

Naneslo je, da smo ravno na materinski dan v prostorih dnevnega centra Kraljev ulice gostili zanimiv dogodek – tretje spoznavno in družabno srečanje časovne banke.

Program je prijetno združil strokovni del – predstavitev časovne banke širši javnosti in zainteresiranim posameznikom, ki so se odzvali povabilu, zaokrožil pa ga je zabaven zaključek – uprizoritev predstave gledališča Odpisanih z naslovom Sanjske počitnice.

Odzivi udeležencev in udeleženk so bili – kot se spodobi za tako temo – raznovrstni, dogajanje pa se je zavleklo v pozen večer. Nekaj prisotnih je (naključje je hotelo, da so bile to samo ženske) podalo svoje vtise.

Hana:

Približno tri mesece sem čakala na kakšen osebni stik s kompetentno osebo, ki bi me vpeljala v časovno banko, kajti po obvestilu, da imam nekaj oziroma da je priporočljivo, da sodelujem, sem uvidela, da to celo drži. Predstava je bila več kot odlična.

Anči:

Dne 25. 3. 2010 ob 18. uri smo se v precejšnjem številu zbrali na Kraljih ulice zaradi predstavitve časovne banke. Najprej je potekala predstavitev s strani mlade sociologinje Lucije, in to ob filmčku na platnu, potem pa so nam igralci dramske skupine Odpisani zaigrali njihovo igro z zelo humornimi vložki, ki je temeljila na realnih situacijah. Po končani igri smo se ob zakuski vsi prisotni zapletli v pogovor.

Smiljana:

Z majhno zamudo sem se udeležila srečanja časovne banke. Takoj mi je bilo jasno, da je namenjena nam, torej takim ljudem, ki potrebujemo kakšno uslugo. Preko e-maila se povežemo z drugimi, ki so potrebni pomoči; denimo, da nekdo, ki je na seznamu, potrebuje tvojo uslugo oziroma storitev, to je lahko, konkretno, kidanje snega. Ko sam potrebuješ kakšno uslugo, lahko na isti način (preko e-maila) zaprosiš zanj, pa ti nekdo pomaga. Dobiš tako rekoč brezplačno uslugo. Konec koncev lahko vsi zastoj kaj naredimo za sočloveka, ki nas potrebuje v danem trenutku, hkrati pa si tudi sam deležen pomoči. Mi, ki stanujemo v podnajemu, smo ves čas v stanju, ko smo lahko vrženi na cesto. Na koncu bi povabila čim več ljudi, naj se prijavijo na časovno banko, ki jo najdete na www.casovnabanka.si.

LJUBLJANA – MESTO GLOBALNIH DRŽAVLJANOV

Socialni center Rog je v sodelovanju z IWW Nevidni delavci sveta, kulturnim društvom Gmajna, uredništvom radijske oddaje Viza za budućnost (na Radiu Študent), Inštitutom za nepodredljive vednosti – Horizont dogodka in Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, Uradom za mladino MOL, Oddelkom za zdravstvo in socialno varstvo MOL in varuhinjo za človekove pravice izvedel srečanje na temo enega najbolj aktualnih dogajanj v državah članicah EU. To so migracije delavcev in

njihova integracija v novo okolje. Skupna ugotovitev je bila, da je integracijska politika države slabo urejena, saj je to nov pojav – sploh v tej meri, v kateri trenutno poteka. Slabo je informiranje delavcev o njihovih pravicah, slaba je njihova pravna zaščita, migracijski zakoni so delavcem večinoma nenaklonjeni. Vendar pa sta glavna problema delavcev njihova množičnost in s tem lahka nadomestljivost, ki kar kliče po izkoriščanju. In če odvržemo skupno in prikrito postavko, da biti delavec pomeni podleči kompleksu podrejenosti in ničvrednosti z ustvarjalno in evolutijsko lenobo, potem lahko omenimo, da se stvari in delovanja delavcev razvijajo v smeri organiziranja tečajev angleščine, kolektivnih spoznavnih žurk, radijskih

MG

oddaj, infotočk in samoorganizacije. Za vse, ki jih ta tema še izdatneje zanima, navajamo naslednja spletna naslova in priporočamo oddajo Viza za budućnost na Radiu Študent in www.njnetwork.org ter soc.center.rog@gmail.com.

Peter Pitambar Pangerc

foto: Tomislav Guden - CTS

ŠPORTNI KRALJI

V soboto, 20. marca, se je pred Društvom KU zbrala naša ekipa, v kateri smo bili: Dare, Davor, Bojan ter Roman. Med potjo smo pobrali še petega člana Maria in se odpravili proti Reki na

foto: Simša Puč

Hrvaškem. Ob 12. uri smo se pomerili z reprezentanco Hrvaške ter se udeležili še malega turnirčka, kjer smo dosegli tretje mesto. Reprezentanco Hrvaške smo po razburljivi tekmi premagali s 3:1. V imenu celotne ekipe bi zaprosil tudi našo nogometno zvezo za kakšne donacije ali pa opremo, ki jo nujno potrebujemo. Začela pa se je tudi pomlad, zato smo vsako nedeljo zbrani na našem igrišču, kjer pridno treniramo z že znano ekipo Bar Sonček. Kot sem omenil, se vsako nedeljo ob 10. uri dobimo na poljanskem igrišču, kjer pridno treniramo in nabiramo kondicijo za turnirje, ki nas že čakajo. Sproti vas bomo tudi obveščali, kdaj bodo in kje. Seveda pa vabimo tudi nove nogometaše brezdomce, saj rezerve ni nikoli dovolj. V imenu celotne ekipe se vam vnaprej zelo zahvaljujem, saj potrebujemo na turnirjih tudi glasno občinstvo. Vsem še enkrat priska hvala.

Roman

DAN ZA SPREMEMBE

Sončna sreda, ravno prava za spremembe, dogodek, ki ga je 24. marca organizirala Slovenska filantropija, združenje za promocijo prostovoljstva. Gre za vseslovensko prostovoljsko akcijo, ki je potekala pod okriljem prostovoljskih organizacij v različnih krajih po Sloveniji. Vabljeni so bili vsi, ki želijo v družbo in okolje vnesti pozitivne spremembe. Kot posebni gosti so bili povabljeni tudi predstavniki naše države, ki imajo največjo odgovornost pri kreiranju družbenih sprememb.

Niti Kralji ulice nismo manjkali na omenjeni akciji, saj si vsi želimo napredka in pozitivnih sprememb, in tudi pridno delamo za to. Zjutraj smo postavili stojnico, kot je v navadi vsako prvo soboto v mesecu in kjer prodajamo rabljene

predmete. Jan, Tea, Aleš, Roman in Ančka, ki so vključeni v program usposabljanja v okviru projekta Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva, pridno delajo in skupaj s strokovnimi delavci kreirajo inovativno spremembo, saj se 13. aprila po vzoru drugih evropskih držav odpira prva posredovalnica rabljenih predmetov v Sloveniji. Iz stojnice, ki smo jo postavljali enkrat mesečno, smo z nekaj truda prešli na višjo stopnjo, kar za nas pomeni velik korak, predvsem pa povečanje socialne vključenosti ter zaposljivosti oseb iz ranljive ciljne skupine.

Tako je naša delegacija ob robu Prešernovega trga prodajala po simboličnih cenah in si prislužila okoli 60 evrov, ob 12. uri pa smo se prostovoljci odpravili po Ljubljani pobirat igle. Najprej so nam

razložili pravila pobiranja, saj je pri tem najpomembnejša varnost, nato pa smo se razdelili na dve skupini: ena je odšla na Metelkovo ulico, druga pa v prostore razpadajočega Kolizeja. Dobili smo plastične kanglice, rokavice in pincete. Nisem mogla verjeti, da je na teh prostorih res toliko odvrženih igel, saj jih je vsak izmed nas nabral okoli 70. Vsi skupaj smo jih tako iz okolja odstranili približno 800. Zgodila se je mala sprememba, vendar predvsem pri nas, prostovoljcih, ki smo dobili vpogled v situacijo, večje spremembe pa še čakajo tiste, ki so bili povabljeni, da se nam pridružijo, vendar svoje igle raje pobirajo znotraj parlamenta.

Monika Cerar

V sredo, 24. marca, smo se člani ekipe PRP-ja zopet zbrali na naši stojnici pri frančiškanskih stopnicah. Celotna ekipa je po že znanem zaporedju pripravila stojnico in začeli smo prodajati naše izdelke, ki smo jih dobili preko donacij. Obiskali so nas mediji, žal pa se moram pritožiti nad našimi politiki, ki nas kljub obljubi niso obiskali.

V imenu celotne ekipe bi jih prosil, naj se držijo svojih obljub in nas končno obiščejo. Prodaja je tekla uspešno, zaslužek pa ni bil obetaven, saj je bila stojnica nenapovedana.

Na prvo soboto v aprilu pa je bila redna stojnica, ko smo prodali rekordno število izdelkov. Zahvala pa gre našim že znanim, rednim strankam, da so tudi ob prazniku velike noči obiskali našo stojnico in jo skoraj izpraznili. Doživeli smo le en obisk znane osebe, to je bivša županja Vika Potočnik. Vljudno pa seveda vabljeni v našo trgovino, ki bo v starih prostorih Društva KU.

Vaš pavliha Roman

foto: Tomislav Gradinar - GTS

VRNITEV MED ŽIVE

Prva tovrstna (fokusna) skupina je potekala 23. 3. 2010 v prostorih Društva Kralji ulice in v okviru delovne prakse pri študiju etnologije in kulturne antropologije na FF.

V zadnjem letu sem ob kavici ali pa na čik pavzi slišal precej pozitivnih zgodb o tem, kako se je kdo pobral ali se pobira iz navidezno brezizhodne, krizne življenjske situacije. Zanimali so me motivi za spremembo, v čem ali kom najti oporo v tem procesu in vizija za naprej – želje, ideje, načrti. Želel sem spodbuditi razmišljanje o tem, kaj smo se naučili iz izkušenj in kaj še lahko storimo. Ker nočem »na pamet« delati zaključkov, na tem mestu predstavljam stališča petih sogovornikov, eden izmed njih sem jaz. Vsi smo poudarili nevzdržnost situacije, do katere smo prišli, le eden pa je rekel, »da se mu ne zdi tako grozno« in se zato (še) ni

odločil za spremembo.

Glavni motiv je torej občutek, da tako ne gre več naprej – osamljenost, odtujenost, odvisnost in dolgčas, kot najbolj izstopajoče pa umanjkanje možnosti in volje za ustvarjalno izražanje in delovanje (odpoved na delovnem mestu, prenehanje stikov z ljudmi, upad ambicij). Za najpogostejši dodatni motiv se je izkazala želja po ponovni navezavi stika z bližnjimi, vzpostavitev socialne mreže, komunikacije z ljudmi in ustvarjalno-spodbudnega okolja, v katero bi se želeli dejavno vključiti. V dveh primerih je bil povod zunanja intervencija v rutinirano vsakdanjo prakso – bolezen, grožnja z izgubo službe. Drugače pa je zunanja intervencija prišla v obliki podpore po začetem procesu spremembe v obliki možnosti za preselitev

ali delovanje pa tudi možnosti za urejanje odnosov in družbenega statusa. Zanimivo je, da Društvo Kralji ulice ponuja nekatere od teh možnosti, a se mnogi ne odločajo za njih – kdor pa se, jih lahko samo pohvali. O motivih za naprej najlepše govori izjava, »da ni dovolj, da si normalen, da si srečen, treba je nekaj narest«. In tudi tisti, ki nima konkretnih načrtov, ima možnost za spremembe, za dobro idejo. Kdor pa si že zdaj prizadeva v boju za svobodo ustvarjalnega delovanja, pa ne obžaluje preteklih dejanj – ima jih za dragoceno izkušnjo, iz katere se uči, kako ravnati v prihodnje, in optimistično zre v prihodnost. V aprilu nadaljujemo fokusno skupino Odnosi z drugimi.

Primož Časl

KOLESARSKA POMLAD IN OHRANJANJE TRADICIJE

016
KRALJI
ULICE

Sonček sije, psički lajajo, jaz pa sem v parku in se pogovarjam z BMX-banditom. Obujava spomine na čase, ko je bilo še tako, da smo si tudi trije menjavali eno kolo. No, danes je drugače, saj ima vsak drag avto, zraven pa še par zaprašenih koles v kolesarnici. Kje so časi, ko si šel en krog in vmes še kaj snel? Teh časov ni več.

Ne glede na to pa smo ostali romantiki in uživamo v svežem vonju jutra, cvetenju in seveda večnem pumpanju. Tako

seveda Kralji ohranjamo tradicijo naših očetov in pridno poganjamo naprej. Moči bomo združili z nekaterimi rogovci in ponovno sestavili brezhibna kolesa iz tistih, ki vam ležijo naokrog in jih drugače mečete na kosovnega.

No, ja, govorim točno o tistih ponijih, holandih in goricah, ki bi jih raje popravili in dali naprej. Če vam dve naslonjeni kolesi v parku vzbudita skomine/spomine na neko pomlad, se zaletite

v klet, in če najdete kaj, kar bi se v prihodnje dalo voziti, ne oklevajte. Pokličite koga od nas ali pa jih pripeljite v Rog.

Naj se vrtijo – do naslednje pomladi.

Tomislav Gruden - GTS

040 554 825, kolesarska sekcija Kraljev ulice

foto: Tomislav Gruden - GTS

JAZ LJ

Šraufanje

foto: Tomislav Gruden - GTS

Mojstri rogovci

foto: Tomislav Gruden - GTS

Velika noč je mimo, pomlad prihaja.

Sol in Koper:

»INTERESI ODVISNIKOV NAD STROKO« (PROSTO PO PRIMORSKIH NOVICAH)

monika.buhancic@kraljiulice.org

foto: osebni arhiv

V zaključku članka v prejšnji številki sem Vam obljubila nadaljevanje zgodbe o eni od organizacij, ki se ukvarja z uporabniki nedovoljenih drog, ki je žal zašla v velike težave, ki pa niso nerešljive, le ogromno škode lahko povzročijo ugledu organizacije in nekaterim zaposlenim, ali, če smo natančni, enemu zaposlenemu, ki si po osmih letih delovanja in razdajanja organizaciji in predvsem uporabnikom tega niti slučajno ne zasluži.

Naslov sem si (ne)sebično izposodila kar iz Primorskih novic (PN) z dne 23. 3. 2010, kjer nepoučena in vidno pristranska novinarka pod omenjenim naslovom žuga in kaže s prstom na zaposlenega v organizaciji ter ga seveda po njenem etičnem kodeksu, ki se tistega dne nekako ni ujel s splošno priznanim novinarskim kodeksom, tudi imenuje z imenom in priimkom. Staro dobro vodilo »Nedolžen, dokler mu krivda ni dokazana« je istega dne zašlo v isto črno luknjo veselja kot prej omenjani kodeks. Sama sem članek nekajkrat prebrala, saj nisem in nisem mogla verjeti, da si časopis s takim ugledom in tolikoletno tradicijo, kot so PN, lahko dovoli objavo članka, ki temelji zgolj in samo na čenčah, žlobudranju in občasnem »rekla-kazala«. Vsa tako imenovana dejstva pa so bila izkrivljena do neprepoznavnosti.

Naj omenim nekaj teh (ne)dejstev. Zaposleni v drop-inu je nekega dne nekdo izmaknil denarnico. Denarnico je nekdo tretji našel in jo tudi vrnil lastnici. Škode je bilo malo, saj gospa s seboj ne nosi gotovine, vsi dokumenti in ostala vsebina pa so srečno priromali nazaj. Ker se je vse skupaj zgodilo v prostorih organizacije, bi bilo prav zadevo omeniti uporabnikom in o njej tudi resno podebatirati. Naj omenim, da se je od leta 1992, odkar organizacija obstaja, tovrstna kraja zgodila prvič. Strokovna vodja in koordinatorica pa sta se odločili drugače. Najprej sta zadevo prijavili na policijsko postajo, in to kljub oškodovankinemu ugovarjanju in izjavam, da prijava ni potrebna. Kasneje sem lahko v članku PN prebrala, da sta prijavo zanikali. Skratka, njuna odločitev je bila, da je treba storilca kaznovati. Ker storilec, tako kot večina njih, ni samovoljno pristopil in se identificiral, je bil po njunem strokovnem mnenju naslednji logični korak ta, da se kaznuje kar vse po vrsti. Za teden dni sta vsem uporabnikom odvzeli pravico do malice. To pomeni, da je sleherni uporabnik, ki že tako ali tako

slabo skrbi za svojo prehrano in ki je poleg vsega še brezdomen, malica, ki jo zaužije v organizaciji, pa je največkrat njegov edini obrok dneva, ta čas ostal preprosto lačen. V letu 2010! V PN pa lahko zasledimo njuno ponovno izkrivljanje resnice, ko novinarki razlagata, češ, saj jim nista vzeli vsega, le salamo in sir, kruh jim je ostal. Seveda pa sta pozabili omeniti, da jim kruha ne moreta vzeti, saj ga kot donacijo vsakodnevno dobijo od sosedov, pekarnе Kruh Koper. Salamo in sir organizacija dnevno kupuje v bližnji trgovini. Jasno je, da bi uporabniki ostali tudi brez kruha, če le-ta ne bi bil doniran. Še bolj pereče pa je dejstvo, da koordinatorica sploh nima pooblastila za samovoljno ukinjanje osnovne storitve organizacije. Stavak v PN: »Socialna zbornica Slovenije je izrazila podporo obema strokovnima delavkama« pa je prav tako v celoti izvzet iz konteksta. Zaradi prepričanja, da na delovnem mestu doživljata mobbing, sta sestavili več pisem in jih razposlali po svetovnem spletu. Enega sta naslovili tudi na socialno zbornico. Ta jima je v skladu s protokolom poslala t. i. štanc pismo, v katerem navajajo, da v primeru, da na delovnem mestu doživljata nepravico, lahko računata na podporo zbornice. Nikakor pa zbornica ni preverila njunih trditev in bi jim po večplastni raziskavi in ugotovitvi, da so njune trditve resnične, ponudila brezpogojno podporo kot znak, da imata prav. V svojih napadih in obtožbah nista bili prizanesljivi niti do samega predsednika organizacije, celo več, obtožili sta ga, da namenoma ne sodeluje z njima. Naj omenim, da je funkcija predsednika neprofitna, torej za svoje delo ne prejema plačila, je pa po drugi strani odgovoren za marsikaj, in to tudi z lastnim premoženjem. Jasno torej je, da dr. Krek predseduje organizaciji iz nesebičnih vzgibov, saj pridobi bore malo, izgubi pa lahko ogromno. Iz tega sklepamo tudi, da mu je zgolj v interesu, da organizacija deluje nemoteno in uspešno, vendar verjetno ne za vsako ceno in ne na račun uporabnikov. Sam je povedal najbolje: »Ta program je namenjen tistim (zaposlenim), ki sprejemajo uporabnike takšne, kot so, z vsemi njihovimi težavami, ne pa da jih kritizirajo.« Strokovni delavki nista nikdar imeli posluha za uporabnike, in kar je še bolj sporno, nikoli jih nista spoštovali kot soljudi. Za dolgoletnega abstinenta od prepovedanih drog, ki je že leta na metadonski terapiji in se izobražuje za 7.

stopnjo, sta mnenja, da nima lastnega jaza in da ne more normalno funkcionirati. Za to, kakšno je njuno mnenje o uporabnikih, ki so neizobraženi, po možnosti brez zaposlitve ali brezdomni, pa raje ne bi zlorabljala papirja. Obveščena sem bila o večkratnem zanemarjanju uporabnikov, njihovih pravic in želja. Ob nesrečnem padcu uporabnice sta se strokovni delavki denimo smejali in ji nista nudili pomoči, češ, saj se je zgodilo zunaj in ne v prostorih organizacije. Spet drugič sta zaposleno v drop-inu pošteno okarali, ker je uporabniku svojevoljno nudila prvo pomoč, ko jo je ta potreboval.

V PN pa je zaznati še eno izkrivljeno, in to je stavak, v katerem novinarka navaja, da je hotela spornega sodelavca odpustiti že bivša predsednica zaradi njegovega vprašljivega obnašanja. Če bi se novinarka le malce potrudila in poiskala kontaktne številke omenjene gospe, bi ugotovila, da izjava sloni na majavih tleh, saj preprosto ne drži. Prav tako ne drži izjava, da se je sodelavcu »okrepila moč« od trenutka, ko je bil izvoljen predsednik dr. Krek, ki pa je nato le-temu dodelil pomembno mesto v izvršilnem odboru organizacije. Obstaja namreč tudi zapisnik z izjavami prisotnih na zboru, ki potrjujejo, da je dr. Krek pravzaprav volil proti in se o tem tudi opredelil.

Še ogromno je takih in drugačnih »šmornov« v zgodbi, katere epilog še pričakujemo, saj je neverjetno, kako lahko nekdo, ki se tako zelo rad okiti z nazivom strokoven, deluje popolnoma nestrokovno, če ne že škodljivo za organizacijo in vse zaposlene, ki so toliko let nemoteno in popolnoma uigrano plesali ples, ki mnogim spreminja življenje na bolje. Pa naj zaključim kar z besedami zaposlenega v organizaciji, ki je trn v peti vsem, ki delujejo za svojo rit in ne za uporabnike. »Menim, da sem kot delavec v socialnem varstvu podvržen kodeksu etičnih načel, ki predvideva odziv na potrebe uporabnikov storitev, še posebej v primerih, ko je ogroženo njihovo zdravje.« Izjavo je podal zato, ker sta ga strokovni delavki okregali, ker je v zimskih mesecih odprl vrata drop-ina tudi ob nedeljah zaradi nizkih temperatur predvsem za uporabnike, ki so brezdomni.

Lepo Vas pozdravlja Vaša nestrokovna Biba

1. APRIL — DAN NOROSTI Z IZHODOM

018
KRALJI
ULICE

Predragi in spoštovani državljani in državljanke Republike Slovenije! Z neskončnim (norim) veseljem in ponosom ste obveščeni, da se dogajajo nova revolucija, nov prevrat in nove reforme na področju zdravstva. Skupina državljanov, ki so jim skupni vprašljivo stanje duševnega zdravja, želja po reformi zdravstva in ljubezen do svobode in boljšega življenja, se je odločila vzeti stvari v svoje roke. Ob podpori sorodnih institucij in društev (Kraljev ulice, socialnega centra Rog, društva Mostovi in Fakultete za socialno delo) ali pa kar iz fragmentov vseh teh so ustanovili novo delovno-aktivistično skupino, ki nosi ime Iz-hod. Njen namen in cilj je osvoboditev norcev (tj. ljudi z drugačnim oz. vprašljivim stanjem duševnega zdravja) iz njim namenjenih ustanov in izboljševanje stanja v njih (z ozaveščanjem in izobraževanjem zdravstvenih delavcev in tudi povprečnega, laičnega prebivalstva). Citiram z letaka, natisnjenega ob priložnosti Iz-hodove prve aktivistične akcije na dan 1. aprila na Tromostovju: Totalne ustanove (psihiatrične bolnišnice, splošni in posebni zavodi, zavodi za usposabljanje in drugi) so zločini miru. Za vzdrževanje reda in miru je treba ljudi zaznamovati, odstranjevati in zapirati v posebne disciplinske prostore. Sodišča za mirovne zločine pa ni ... Zaprte ustanove so vir zlorab in ponižanja ... A vendar: v zaporih se ljudje ne poboljšajo, duševne bolnišnice ne zdravijo ... ravno nasprotno: povzročijo omrtvičenje, nezainteresiranost in radikalni umik vase ... Zločin zapiranja je toliko večji, ker poznamo načine, kako ljudem pomagati brez zapiranja. Tudi tisti, ki potrebujejo največjo možno podporo, lahko živijo med drugimi ... Psihiatri se, vključno z varuhinjo človekovih pravic, upirajo zagovornikom, ki na sramežljiv način uvajajo Zakon o duševnem zdravju – naj bi kršil njihove pravice. Zakona o dolgotrajni oskrbi in osebni asistenci čakata na uveljavitev že več let ... Ker tega ne moremo razumeti in se s tem ne moremo strinjati, smo se odločili, da dolgi pohod skozi institucije zamenjamo z dejanskim izhodom iz ustanov. Od 18. julija do 23. avgusta bomo obhodili vse psihiatrične bolnišnice in posebne zavode, nekaj zavodov za usposabljanje, domove za ostarele, za mladino in otroke, za tujce

in druge v Sloveniji. Začeli bomo v Hrastovcu in končali v Ljubljani. Izhod bo dolg 700 km. Konec citata. Torej smo vsi vabljeni, da se jim poleti pridružimo in s tem pripomoremo k izboljšanju stanja v slovenskem zdravstvu in kvaliteti življenja slehernika – še posebno pa "norcev". Naj poudarimo še, da vse skupaj v nobenem primeru ni samo prvoaprilska šala, ampak resen poskus preobrazbe ustanov v človeku prijazne skupnostne službe; raziskava razlogov, zakaj ustanove in zavodi še vedno obstajajo (sploh v aktualni obliki);

pomoč tistim na oblasti, ki podpirajo dezinstitutionalizacijo in razvoj skupnostne oskrbe; prispevek k temu, da se zakoni, ki urejajo pomoč ljudem, napišejo, uveljavijo ali spremenijo. Pridružimo pa se lahko že sedaj na naslednjih naslovih: www.iz-hod.info in www.facebook.com/group.php?gid=370279478282. Še enkrat (noro) vljudno in (noro) prisrčno vabljeni!

Peter Pitambar Pangerc

foto: Vili Lamovšek

foto: Vili Lamovšek

OD 18. JULIJA DO 23. AVGUSTA BOMO OBHODILI VSE PSIHIATRIČNE BOLNIŠNICE IN POSEBNE ZAVODE, NEKAJ ZAVODOV ZA USPOSABLJANJE, DOMOVE ZA OSTARELE, ZA MLADINO IN OTROKE, ZA TUJCE IN DRUGE V SLOVENIJI. ZAČELI BOMO V HRASTOVCU IN KONČALI V LJUBLJANI. IZHOD BO DOLG 700 KM.

VELIKI IZ-HOD IZ INSTITUCIJ

Prvega julija letošnjega leta (1. 7. 2010) načrtujemo VELIKI IZ-HOD IZ INSTITUCIJ. Množica ljudi bo obhodela večino institucij v Sloveniji. Institucije, ki jih bomo obiskovali, so različne: psihiatrične bolnišnice, t. i. posebni zavodi (v katerih so ljudje z različnimi »okvarami«), domovi za ostarele, varstveno-delovni centri (VDC), zapori itd. Kljub razlikam pa imajo vse skupen imenovalec – vse so totalne ustanove (bolj ali manj zaprtega tipa). Totalna ustanova je po Ervingu Goffmanu vsak »prostor prebivanja in dela, kjer je veliko število posameznikov v podobnem položaju za precejšnje obdobje odrezanih od širše družbe, skupaj preživlja ograjeno, formalno vodeno obdobje življenja.«

Glavna sporočila novonastalega gibanja so:

- v velikih, zaprtih ustanovah se kršijo človekove pravice,
- ustanove totalnega tipa ne »zdravijo«,
- država bi lahko preuredila način zagotavljanja storitev.

Totalne ustanove in njihovo osebje kršijo splošne človekove pravice. Življenje v totalni ustanovi pa pomeni tudi izgubo drobnih možnosti izbire in dejanj, ki so za nas na svobodi samoumevna. Varovanci so odvisni od osebja, velike ustanove povečujejo stigmo, jo naredijo vidno in povečujejo videz deviantnosti varovancev. Vpliv totalne ustanove na posameznico oz. posameznika dobro opiše Vito Flaker v knjigi *Odpiranje norosti*:

»Bivanje v zavodu je za človeka škodljivo. Institucionalni postopki pripeljejo do socialnega omrtvičenja osebne identitete in jo nadomestijo z institucionalno identiteto bolnika, varovanca, obsojenca, oskrbovanca ali gojenca. Institucionalni način obravnave zaradi velikega števila varovancev in mehaničnih, ne posamezniku prilagojenih postopkov človeka razosebi, ga spremeni v predmet obdelave. Pretrgajo se stiki z varovančevim izvirnim okoljem (z znanci, svojci, vsakdanjimi rutinami), kar še poveča izoliranost in zavrženost. Varovanci ne izgubijo samo preteklosti, temveč tudi prihodnost. V totalni ustanovi ne morejo gojiti nobenih osebnih želja, načrtov, upov.«

Iztrganost človeka iz njegovega vsakdanjega konteksta povzroči, da na neki način izgubi svoje življenje in dotakratne status. Celostna obravnava ni mogoča. Zdravila so v rabi za blažitev simptomov institucionalnega življenja. Varovanke in varovanci se učijo spretnosti, ki jih potrebujejo za življenje v ustanovi, v vsakdanjem življenju pa te spretnosti niso uporabne ali so celo kontraproduktivne. Nekatere njihove vsakdanje dejavnosti so same sebi namen.

To je problem, ki se tiče vseh LJUDI. Vsem se lahko zgodi, da se nam »zmeša«, vsi bomo potrebovali pomoč, ko bomo stari, kakšen dogodek nam lahko spremeni življenje. Z našo aktivnostjo želimo opozoriti tudi na pomen solidarnosti med ljudmi.

Naš namen ni soditi, katera znanost je boljša za ravnanje z določenimi skupinami ljudi, in iskati krivce za skorajda že brezupno situacijo. Zadostuje, da se ljudje začnejo spraševati: Kdo potrebuje tone zdravil? Farmacija ali ljudje? Kdo potrebuje medicino? Katero? Saj jih je več vrst. Nekateri že, ne pa vsi. Za duha vsakega človeka je pomembno, da ima prijatelje, primeren prostor za bivanje, hrano, domačo žival, ljubico, včasih kakšen džojnt, občasno celo naporen dan v službi, koncert ipd. Nam to lahko zagotovijo institucije, zdravniki, tablete in diagnoze? Država za vse to porabi veliko denarja. Za koga?

Razmišljanje o teh vprašanjih nas je pripeljalo do odločitve, da sprožimo kampanjo, katere glavni cilj je spraviti čim več oseb, ki so zaprte v totalnih ustanovah, nazaj med ljudi, kjer bodo lahko živele »normalno« življenje. »Normalno« v tem primeru ne pomeni, da se morajo strogo držati togih družbenih norm, ki nas iz dneva v dan omejujejo in na neki način tudi zaslužujejo. Gre za vpliv na lastno življenje. Vsak človek ima pravico, da sam (ob pomoči soljudi) krmari skozi svoje življenje. Včasih bolj, včasih manj uspešno.

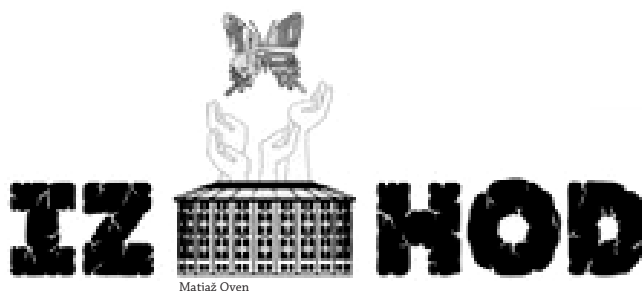
Da bi bilo slabih odločitev čim manj, je treba krepiti njegovo socialno mrežo in v socialno varstvo vpeljati nove metode. Nekatere so že razvite in preizkušene (individualno načrtovanje, individualizirano in neposredno financiranje, osebna asistenca itd.), druge pa bo treba še razviti. Sredstva, ki jih država vlaga v institucije in zdravila, bi bila uporabljena veliko koristneje, če bi jih preusmerili v socialnovarstvene storitve, ki potekajo v skupnosti. Poskusni projekti so pokazali, da bi na ta način celo prihranili nekaj proračunskega denarja, najpomembnejša pa sta večje zadovoljstvo in boljša samopodoba uporabnic in uporabnikov socialnovarstvenih storitev.

Poleg pohoda po institucijah pripravljamo še več pripravljalnih dogodkov, na katere želimo poleg drugih ljudi privabiti tudi stanovanke in stanovalce različnih zavodov in domov. Celotno kampanjo bomo dokumentirali s filmom, v katerem bomo prikazali njen potek, življenje uporabnic in uporabnikov v institucijah, njihove osebne izpovedi, različna strokovna mnenja, primere dobrih praks doma in v tujini ipd. Vse to in še več (števec preselitev v skupnost, foto- in videogalerija, ocene institucij itd.) bo dostopno tudi na spletni strani, ki jo bomo vzpostavili v najkrajšem možnem času. Idej, ki jih nameravamo uresničiti v prihodnosti, pa je še veliko.

Dokler bodo ljudje zaprti v ustanovah, pod oblastjo strokovnjakov, ali pa osamljeni doma, bomo zaprti, zatrti in osamljeni tudi mi. (Vito Flaker)

Monika Bohinec

019
KRALJI
ULICE

Gostujoča kolumnistka:
Renata Salecl

foto: Šimen Zupancič

ZAKAJ POMAGAMO (ALI NE)?

020
KRALJI
ULICE

Zamisel za to kolumno sem dobila ob mednarodnem dnevu prostovoljstva. Projekt Kralji ulice zelo cenim in zdi se mi, da bi lahko ljudje, ki sicer pišejo v časopise ali pa si na kakšen drug način služijo kruh s pisanjem ali raziskovalnim delom, svoje izdelke občasno prostovoljno podarjali takšnim revijam. Druga spodbuda za to pisanje pa je bila utrujenost zaradi slovenske črnogledosti. Jamranje, kako je vse grozno, kako je družba zavožena in kako se ne da nič narediti. Zdi se mi, da so tako projekti, ko se ljudje trudijo prostovoljno nekaj spremeniti, postali prava redkost.

Ko sem pred kratkim v enem od bolj zanikrnih parkov v Ljubljani opazila sprehajalko psa, ki je njegov iztrebek pobrala v vrečko in odvrгла v koš, mi je dala ta majhna gesta občutek optimizma. Pomislila sem, da bo morda s svojim vzorom kmalu pritegnila še druge sprehajalce. Takšne majhne geste ob vsej težavnosti ekonomske situacije, v kateri smo, in občutku razpada moralnih vrednot najbrž delujejo banalno – so pa znak minimalne odgovornosti, ki jo ima vsak posameznik do okolja, v katerem živi. Podobno je v primeru pomoči brezdomcem, revežem, odvisnikom in podobnim, ki se znajdejo na družbenem robu. V ZDA, ki so sicer znane po krutem kapitalizmu, je prostovoljstvo izjemno spodbujano in družbeno cenjeno. Celo predsednik Obama je svojo podobo uspešnega mladega politika gradil tako, da je po študiju na univerzi nekaj časa delal kot organizator pomoči v najbolj revnih predelih Chicaga.

Vprašanje, zakaj nekdo komu pomaga, pa seveda sploh ni preprosto. Lahko se zgodi, da nekdo komu pomaga zato, da bi bil s strani širše družbe viden kot humanitarno naravnani posameznik. Takšna identifikacija z idejo humanitarnosti bo še posebej močna v družbi, kjer je prostovoljstvo dojeto kot pomembna vrednota. Seveda pa gre pri pomoči drugim lahko še za drugo vrsto identifikacije, ko npr. posameznik komu pomaga zaradi strahu, da bi se nekaj težkega zgodilo njemu, ali pa zaradi spomina na to, da je nekoč sam šel skozi podobne težave kot tisti, ki mu zdaj pomaga. Po vojni v Sloveniji je bilo npr. veliko pomoči usmerjene k beguncem iz Bosne, saj sta bila pri Slovencih še vedno živa travmatska izkušnja z lastno vojno in strah pred tem, da bi se dolga vojna, ki so jo doživeli v Bosni, lahko zgodila tudi pri njih.

Danes, ko so te identifikacije že pozabljene, pa je zelo težko spodbuditi pomoč za vojna območja drugod po svetu ali pa celo za delavce, ki so na začasnem delu v Sloveniji. Slednji delujejo kot nevidni prišleki, ki so si sami izbrali, da pridejo k nam, in so zato sami odgovorni za slab položaj, v katerem so. Ideologija kapitalizma, ki posameznika dojema kot nekoga, ki je ves čas v vlogi svobodnega izbiralca svojega življenja, je močno zmanjšala identifikacijo s tistimi, ki jih boj za kapitalske dobičke nujno siromaši in ki za to živijo človeka nevredno življenje. Paradokсно pa ta ideologija ni nekaj, kar bi poznali že od vekomaj. V preteklih stoletjih, v razvoju kapitalizma, so težnje po profitu šle z roko v roki s težnjo po pomoči tistim, ki jih sistem nujno pušča ob strani, ali pa tistim, ki potrebujejo spodbudo, da se izkopljejo iz revščine. Pomembna ideologija iz začetkov ameriškega kapitalizma je tako bila, da mora tisti, ki uspe, nujno nekaj vrniti nazaj v okolje, iz katerega je izšel, in pomagati drugim, da bi lahko šli po njegovi poti uspeha.

Tudi to, da komu ne pomagamo, je lahko povezano s strahom. Lahko smo sovražni do brezdomcev ali pa se jim poskušamo čim bolj izogniti prav zaradi našega strahu pred revščino. Na strah pred revščino se lahko odzovemo na različne načine in ni nujno, da je ta strah vselej usmerjen na reveže. Neka angleška profesorica, ki večkrat na teden potuje z vlakom iz Londona v Cambridge, je imela navado, da si je pred potjo na postaji kupila kavo. Nekoč pa se je pričela tej kavi odpovedovati, saj je dobila občutek, da je ta predraga. Na čuden način jo je obšla groza, da se bo zaradi takšnih majhnih užitkov, kot je kava na postaji, morala soočiti s strahom, ki ga je imela od zgodnjega otroštva – to je biti reven. Čeprav objektivno ni bilo nikakršnih znakov, da bi se to lahko zgodilo, je potrebovala precej časa, da je ta strah predelala in da si je spet dovolila privoščiti svoje majhne užitke.

Nekoga drugega lahko strah pred revščino privede do popolnoma nasprotnega obnašanja. Zaradi strahu, da morda nekoč ne bo imel denarja, prične brezmejno zapravljati. Misleč, da mu bo to nekoč tako in tako onemogočeno, poskuša uživati tukaj in zdaj. Paradokсно pa se s takšnim trošenjem hitro približuje revščini, ki se je sicer najbolj boji.

Tudi obnašanje, ki obče morda sploh ni dojeto kot pomoč, je za posameznika lahko prav to. Do otrok se velikokrat vedemo pokroviteljsko, ko poudarjamo, da jim želimo s svojimi dejanji le pomagati. Neki psihoanalitik, ki je raziskoval življenja prostitutk, je ugotovil, da so si nekatere izmed njih svojo dejavnost razlagale kot obliko pomoči. Ponujanje seksualnih storitev so dojemale kot pomoč moškim, ki imajo težave s seksualnostjo ali pa v zakonu. Sebe so dojemale kot pomočnico, ki moškim predvsem poskuša pomagati.

Problem pomoči se zelo zaplete, ko se postavimo v vlogo nekoga, ki ve, kaj je dobro za drugega. V času vojne v bivši Jugoslaviji se je s to zagato na iskren način soočila hrvaška pisateljica Slavenka Drakulić, ki je v enem od sestavkov opisala, kako se je med pripravljanjem obleke in obutve za begunce naenkrat zavedla, da je dajala na kup le čevlje z nizko peto in udobna športna oblačila. Čevlje z visoko peto in elegantna oblačila je namreč avtomatično izločala zaradi predpostavke, da morajo begunci pač imeti bolj trpežna in praktična oblačila. Dejansko pa so si begunci velikokrat želeli prav izdelke, ki jih dojemamo kot luksuz – dobre kreme, elegantne kose oblačil in podobno.

Seveda lahko ob ideji o pomoči naredimo tudi ciničen zaključek, da preko pomoči drugim pravzaprav pomagamo samim sebi. Toda ob tem je ključno, da tisti, ki pomaga, za to pomoč ne pričakuje posebnega priznanja tistega, ki mu je bila pomoč namenjena. V tem primeru posameznik, pomaga ne da bi želel dobiti nazaj potrdila lastne vrednosti in ne da bi se čutil poklicanega razsojati, kaj drugi potrebuje in kako bi moral darilo sprejeti. Takšna pomoč je vselej vezana na pravico, da jo drugi zavrne. Toda v tem ni nič slabega, zato tistemu, ki daruje, ni treba priti do zaključka, da je najbolje, če ne stori ničesar.

Tudi tisti gospe iz parka morda dolgo ne bo sledil nihče od drugih sprehajalcev psov – čez čas pa bo morda le vedno več takih, ki jih bo njena gesta spomnila, da lahko tudi sami nekaj naredijo. Pa tudi, če gre le za pasje iztrebke.

foto: osebni arhiv

Namesto pamfleta:
Josip Kalašnikov

SLOVENKA ME JE NAPILA

Slovenka me je napila.
Za piti mi je dala vinca rujnega,
me v svojo temno kamrico zvalila,
v svojo črno luknjo potegnila
mi večno ljubezen obljubila.

Slovenka me je napila.

Jaz pa mlad, naiven finski fant
sem mislil, da najina ljubezen bo večna.
Jag älskar dej! Si mi nežno šepetala na uho.
Ti pa si me v svojo črno kamrico zvalila,
mi večno ljubezen obljubila

Slovenka me je napila.

Jaz pa naiven kot sem bil,
sem v najino ljubezen verjel,
zvarek čarovniški si mi v vino natočila,
za piti dala vinca rujnega.
Jag älskar dej! si mi nežno šepetala na uho.

Slovenka me je napila ...

021
KRALJI
ULICE

Tanja San in Predator

KRALJICA IN KRALJICA

KRALJICA

POD ODEJO SKRITA IN ZALITA OD OMAME MOJEGA PRVEGA NASLOVA.
ZARADI DIAMANTA DIAGNOSTICIRANA BAJE.
KATERI KOT OB MOJEM UŠESU SI IZBRALA,
KO SI ME VPRAŠALA: »ALI SEM SAMO ZA ENKRAT? «
KO SI ŽE SKORAJ ZAČELA PRITISKATI NA BACKSPACE IN ME PUŠČATI SAMO.
DALA BI TI SVOJ SPANEC IN ZATE NOSILA TVOJE PODOČNJAKE.
IZPODBITA PREK PRASK UNIČILA ZAVORE.
PUŠČALA SPOROČILO POD TRETJIM NASADOM.
IN POZDRAV V POZDRAV ZAHTEVALA NAZAJ.
ZAHTEVALA NAZAJ.
DALA BI TI SVOJ SPANEC, SAMO DA TI NE BI IMELA PODOČNJAKOV.
RAJE BI JIH ONA NOSILA ZATE.

KRALJICA PREDATOR.

POD VZGLAVNIKOM JE ZAHTEVALA PROŠNJA SVOJ DOLG
IN POD ODEJO SKRIVALA SE JE SAMOTA, KI NAJU JE OBKROŽALA.
EN POLJUB IN ŽE TAVAŠ NA OBLAKU OSAMLJENEGA DREVESA.
KJE BI IZKOPALA JAMO, KI BI ME LAHKO POVLEKLA S TABO?
IN KJE BI LAHKO TRENUTEK DOTRAJALI V OSEBEK TRETJEGA SPOLA,
DA NE BI BIL VEČ VIDEN?
VSEENO JE ZAHTEVAN POZDRAV, KI NI VEČ POMEMBEN ZA OBKROŽANJE.
ZAKROŽITEV ČUSTEV, KI ŠE ZMERAJ STOJIMO NA DESETINKI.
RAJE PRESPIM.
S PRASKAMI, KI MI NE DOVOLJIJO GRDEGA POGLEDA.

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ SLOVENIA PHOTO PRESS 2010

Cankarjev dom, 8. 3. - 18. 3.

022
KRALJI
ULICE

V predverju Gallusove dvorane so bile izobešene slike, ki so prispele na natečaj Slovenia Photo Press 2010. Večina fotografij je tematsko pokrivala predvsem krizna in vojna žarišča od Džibutija (majhna država v vzhodni Afriki med Etiopijo in Somalijo), Afganistana, Iraka ... Skoraj na vsaki fotografiji je bilo videti ruševine, vojake, tanke, mrlične ... posledice vojne. Slike so bile posnete z velikim rizikom, saj če bi fotografa pri tem zalotili, bi imel srečo, če bi mu samo razbili fotoaparat, da ne omenjam mnogo hujših scenarijev, ki bi se lahko zgodili. Spraševal sem se, kaj človeka žene na taka krizna območja, ko mu lahko telo vsako sekundo prerešeta naboj/naboji, bombe ... Dobro, res je, da svet mora vedeti resnico, ne pa lažnih dejstev »veljakov«, ki imajo vse niti v svojih rokah. Ko sem se tako sprehajal med slikami, sem se spraševal, kaj človeka sili, da povzroča tako uničenje in trpljenje sočloveka. Vsaka fotografija je imela svojo zgodbo, za vsakim truplom se je skrivala zgodba nekega človeka, ki je nekoč imel veliko volje do življenja, pa čeprav ga je to postavljalo iz ene težke preizkušnje v drugo, vendar pa je imel vsaj upanje, da bo nekoč mogoče boljše. Zdaj nima ničesar.

foto: arhiv Photo Press

Samo luknjo, v katero ga bodo zagrebli. Sprašujem se, ali bo nekoč prišel dan, ko ne bomo potrebovali ljudi, ki tvegajo svoje življenje, da v svet pošljejo sporočilo uničenja in smrti. Težko verjetno, saj

se človek že od prazgodovine poslužuje nasilja, da pred drugim uveljavi svojo voljo, prepričanje, vero ...

Marko Nakrič

ŽENSKA O MOŠKEM IN MOŠKI O ŽENSKI V LITERATURI

Knjižnica Otona Župančiča, 16. 3.

V knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani na Kersnikovi 2 je bilo srečanje na temo »o moškem in ženski v literaturi«. Predavanje je vodila gospa Karmen, ki je tudi sicer odgovorna za tovrstna literarna srečanja. Gospa Karmen je na kratko razložila, o čem bo tekla beseda, in predstavila dva

gosta, avtorja literarnega dela o moškem in ženski v literaturi. Gosta sta bila gospa Manca Košir, ki je znana pisateljica in publicistka pa tudi igralka, in slovenski filmski režiser in pisatelj Metod Pevec, ki je tudi precej znan slovenski javnosti. Metod Pevec je najprej povedal nekaj o svojem

delu v kinematografiji in pojasnil, kaj po njegovem mnenju predstavljata ženska in moški v filmu in literaturi. Ker je hkrati tudi pisatelj, je pojasnil, da po njegovem mnenju ženska v literaturi predstavlja emancipirano žensko, tako kot v resničnem življenju, navezal pa se je tudi na moškega, ki ga je predstavil kot neiskrenega. Tudi Manca Košir je predstavila svoja stališča in poudarila, da niti ženske niso nič kaj bolj iskrene, ampak so predvsem bolj samostojne in torej neodvisne od moškega. S tem je razbila tisto miselnost, da je ženska dobra le v kuhinji. Posebno poglavje pa je predstavljalo žensko in moškega v seksualnem življenju, to pa je že tema, v kateri sta gosta razpredala o svojih izkušnjah, zato ni nujno, da to velja na splošno.

Srečanja sva se udeležila jaz, Rajko, in pa Tomi, ki je vse lepo poslikal.

Rajko

foto: Tomislav Gruden - GTS

ROK PORTETE NEZNANCEV NA OGLED POSTAVI ...

Ravno ko smo dali zimi slovo, smo naše prostore na novo ovenčali. In zagotovo izbrani čas ni bil ravno naključje. Zdelo se je, kot bi hoteli prevetrili silom zime neprodušno zaprte prostore in na novo vzpostaviti ravnovesje. Med naravo in ljudmi. In se odprli vsemu, kar nas lepega čaka. Tokrat smo na ogled postavili fotografsko razstavo mladega in vsestranskega ustvarjalca Roka Pibernika, ki mu očitno ne manjka idej pa tudi ne vztrajnosti. Saj to pravzaprav mora iti z roko v roki, da se kaj konkretnega naredi. Za kratek čas smo se torej zapletli z njim v pogovor, še najbolj v želji, da bi nas malce »razsvetlil«.

foto: Noma

foto: Rok

foto: Noma

Rok, kot aktiven član »naše« gledališke skupine Odpisani (gledališka skupina Kraljev ulice, op. avtor.) in takisto član videodelavnice, si se za spremembo odločil, da boš na ogled postavil svoje fotografije. Je naključje, da so črno-bele?

Ne, to je bila moja želja. Črno-bele fotografije se mi zdijo bolj primerne za fotografiranje v mestu, med ljudmi, v naravi pa pridejo do pravega izraza barve.

Motivi so neznanci, ki si jih naključno ujel v objektiv. Ker vemo, kako je s tem in kako so nekateri še posebej občutljivi za javne objave svojih fotografij, imaš morda kakšno neprijetno izkušnjo v zvezi s tem? Seveda pa lahko – še raje – z nami поделиš tudi kakšno pozitivno zgodbo.

Nimam slabe izkušnje in prav tako ne dobre, ki bi mi posebej ostala v spominu. Ni pa izključeno, da se tega samo ne spomnim.

Kaj je vrtilni moment, ko izbiraš in izbereš svoj objekt?

Gre za to, da nekaj vzbudi mojo pozornost in radovednost. Kar pa se mora seveda nanašati na situacijo v celoti, na zgodbo.

Sodeč po izboru fotografij, se laže odločaš za ljudi kot za naravo. Kaj te pri tem najbolj pritegne?

V bistvu ni tako. Tudi naravo imam rad, se je pa treba tja odpraviti. Mesto je pač bolj pri roki.

Če prav sodim, gre za prvo (samostojno) razstavo. Kakšni so občutki ob tem?

Drži, gre za prvo razstavo, občutki pa so zelo fini. Vesel sem, obenem pa si želim in upam, da bom imel možnost razstavljati še kje drugje, fotografij imam namreč še ogromno na zalogi.

Za konec bi lahko rekla še kakšno o izkušnjah. Kaj te je sploh povleklo v ta medij? Gre tudi na splošno za ljubezen do umetnosti in prepletanja umetniških izrazov?

A se ne vidi?? (Da ga zanima vsakovrstna umetnost, op. avtor.) V bistvu me je fotografija zanimala že od nekdaj. Želel bi se, denimo, sam naučiti razvijati fotografije, je pa res, da je digitalna fotografija vse poenostavila. Bistveno je, da me stvar ne neha zanimati.

Pripravila: MG

PUCANJE V ZAPORU, 1. del

Sem tridesetletni narkoman, ki je bil pred drogo zelo samozavesten in priljubljen človek. Nekje ob pravem času se mi je zgodila dobra stvar, ki me je kljub narkomaniji za dolgo obvarovala pred zaporom, rešetkami. To je bila tudi edina stvar (oseba, namreč), ki je poleg vsega sveta okoli mene v šestih letih vedno govorila, da je moja edina napaka trda droga, heroin, ter da je vse drugo OK. Vse lepo in dobro, samo da se rešim droge, pa bom popoln. V to je sveto verovala, se me oklepala (kljub čakanju na mojo odločitev) in na to odločitev čakala kar celih šest let. Samo spucam se, pa so moje in njene sanje ter pravljice uresničene. Kot sem že rekel, sem 30-letni narkoman oziroma najraje rečem ozdravljeni narkoman (sovražim misel, da me bo ta izraz spremljal celo življenje), sem prvič v zaporu – to se mi je zgodilo pri 29 letih. Zaradi ene noči, nepotrebne, sem dobil eno leto in pet mesecev zapora. Za marsikoga je to malo, vendar ne zame, ki sem se zaporu izogibal 10 let. Kaj vse sem počel, da sem prišel do denarja? Kljub temu sem se izogibal zaporu. Vendar me je doletelo. Na kratko: škatla apaurinov, 10 unionov, spor z ljubljeno osebo in cela noč osamljenosti. In ko vse to zmešaš v koktajl?

Zjutraj, ko je ona že šla v službo, sem videl, da sem popolnoma umazan in potolčen. Bil sem izmučen, poleg tega pa me je začela grabiti kriza. Tisti dan zvečer sem med hišno preiskavo izvedel še ostale stvari, ki se jih prej nisem spomnil, in sicer: da sem vlomil, se stregel z varnostnikom ter pri tem uporabil nož. Še vedno se nisem spomnil dogodkov, vendar so dokazi govorili svoje, predvsem DNK. In sedaj sedim eno leto in pol. Glede na življenje »zunaj« in pa misel na osebo, ki jo imam rad, je to cela večnost.

To pišem za ljudi, da vidijo, kaj dela osebje v zaporu. Vsaj preko moje zgodbe. Prve tri mesece sem šele dojemal, kaj se mi je zgodilo. V priporu sem bil 22 ur na dan, v mali sobi, kjer sem jedel ter imel pregrajen WC. Glede na to, kakšna je bila soba, nisem imel kaj veliko početi. Teveja se tudi naveličaš. Predvsem sem razmišljal o tem, kaj se mi je zgodilo, v kakšnem dreku

sem, o preteklosti. Ko me je začela dajati osamljenost, so se mi v glavi predvajali spomini na pretekla leta, na odnos z osebo, ki mi je govorila, kako bi bilo lahko lepo, če bi se rešil drog. Vendar je pred zaporom sploh nisem niti »videl« niti poslušal, vse sem jemal kot samoumevno in bil sem navajen, da mi je v vsem ustregla. Ko sem bil v priporu, je ni bilo. Zelo sem jo pogrešal, bolj in bolj sem jo pogrešal in jo slišal v mislih, kako je ob meni v postelji in na glas sanjari. Da nama je lepo, kaj bi šele bilo, če bi se spucal – in končno sem jo slišal, slišal. Ker sem po naravi optimist, sem se po nekem času odločil, da bi se lahko spucal, če sem že v zaporu. Jemal sem 20 tablet metadona. Začele so se muke, da krize ne štejem. Ta pride na koncu.

Obsojenec

LJUDSKA KUHNA

RIŽ Z DUŠENIM ZELJEM

Potrebujete: sladko zelje, korenček, riž, por, čebulo, česen, poper, sol, po potrebi tudi vegeto, mleto sladko rdečo papriko, olje.

Na majhnem ognju dušite korenček, zelje in riž, vse skupaj posolite, dodate malenkost olja in občasno premešate. V ponvi na vročem olju prepražite seseklano čebulo in por, dodate malo moke, da vse skupaj porumeni, potem pa še poper in mleto papriko, lahko tudi paradižnikovo mezgo, če jo imate. Seveda pa to ni nujno. To dodate prej omenjeni jedi, na koncu pa dodate še česen. Jed naj bi bila tako gosta kot denimo rižota.

Primerna je predvsem za vegetarijance, mesojedci pa si lahko zraven privoščijo še kakšen čevapčič ali pleskavico.

Dober tek vam želi vaša Smiljana

foto: Tomislav Gruden - G15

Gogijeva kolumna:

KLOŠARJI IN PIRATI

Predavnimi časi živeli so pirati! Smrdeli so, bili bradati in vsekakor pravi pravcati pijanci. Kradli so, da so preživeli, in kar je najbolj pomembno – imeli so svoj kodeks in svojo čast! Njihova zastava bila je smrtna glava. Niso se bali živeti in niso se bali umreti. V tistih časih so bili vsekakor strah in trepet ostalim »normalnežem«.

Sem za kratek uvod tole lepo spisal, mar ne? V današnji kolumni vam bom opisal podobnost med pirati in nami, klošarji. Razlike skorajda ni, razen tega, da mi hodimo po kopnem. Vem, da ste se ob teh besedah nasmehnili, a če se malce zamislite, vas smeh kaj hitro mine. Res je, da smo izmečki družbe, ki pač živimo na totalnem dnu. Svojčas je bil tudi Matija Gubec izmeček. Poglejte moje logično razmišljanje. V našem parlamentu se dobesečno koljejo med sabo. Uničujejo to, za kar smo se borili. Na ta račun vsekakor trpimo mi vsi. Osebnost se tolažim, da trpijo tudi oni. Ob tem se zastavlja vprašanje, koliko od njih lahko preživi mesece dni mojega življenja. Jaz njihovega komot lahko. Pa pustimo razredne razlike in zaplujemo nazaj v naše vrele vode. Mi se bojujemo vsak prekleti dan, da kolikor toliko znošno preživimo. Velikokrat sem že napisal, da imamo trda pravila. V svojih krogih imamo vse – od tatov pa do pravnikov. Vsaka mariborska družina ima svoj teritorij in svojega vodjo. V Mariboru obstaja šest vrhovnih skupin. Ozemlja so si med seboj razdelile. V našem nenapisanem pravilniku imamo samo eno pravilo – ne hodi drugemu v zelje, saj to lahko prekleto škodi zdravju. Vsekakor imamo tudi starešine, ki jih zelo spoštujemo in tudi ščitimo. Verjemite, da tudi v naših vodah pride kdaj pa kdaj do nesoglasij, vendar jih rešimo sami. Niti ne potrebujemo zakonov, ki so jih spisali vrhovni bedaki, zato ker imamo svoje. Mi smo mi, in v Mariboru mimo nas ne more brez vstopnega vizuma prileteti niti mušica. Veste, redkokateri otrok naših lepih ulic, ki smo mu, mimogrede rečeno, dom, se iztrga iz naših krogov. Vsekakor obstajajo tudi takšni primeri, a so prekleto redki. Osebnost poznam nekaj takih spreobrnjenec. Včasih zalutajo nazaj med nas, a jih kaj hitro naženemo. Verjemite mi, da jim nismo fouš in jim z vsem srcem želimo, da živijo življenje dostojnih ljudi. Resnica je, da jih izženemo iz naših vrst, vendar to nikakor ne pomeni, da niso naši kameradje. Mi spoštujemo svoje ljudi in vsekakor jim ne vlivamo alkiča v grlo. Nikakor jim ne želimo nič hudega!

V naših vrstah prevladuje dobrota, ki nas ohranja pri življenju. Nikakor nismo hudobneži, saj hudobneže po navadi izločimo. Velikokrat sem že povedal, da smo družina, ki ima pač svoja pravila. Verjemite mi, da so trša od tistih, ki jih postavljajo naši politiki. Veste, velikokrat sem se spraševal, zakaj za vraga sem zaplaval v tako nizke vode. Dandanes to vem! Zaradi srca samega. Vem, dragi moji, da mislite, da smo izmečki civilizirane družbe. A smo res to? Mi smo enostavno mi in imamo ogromno energije, ki je zelo pozitivna. Ajnfoh povedano, ne lažemo. Verjemite, da v naših srcih ni negativnih misli. V naših srcih so le zgodbe, ki jih navadni smrtniki ne boste nikoli poznali.

V naših vodah sem človek, čigar beseda nekaj velja. Recimo takole; ko rečem ja, to pomeni ja, ko rečem usodni ne, to tudi pomeni ne. Ne maskiram svoje osebnosti in ne lažem, laži pa tudi ne sprejemam. Drži se me sloves človeka, ki ve, koga vsak da sreča, koga pa se raje ogne. Osebnost temu pravim poklicna deformacija. Sem dobesečno butl, ampak ko to hočem biti. Ko pa ta karikatura nočem biti, pa nisem. Veste, moji dragi bralci, veliko nepričakovanih udarcev sem že doživel. Težko bi jim rekel usoda, razen če je moja usoda spisal Zemljan. Verjemite mi, da mi je popolnoma jasno, da smo vsi krvavi pod kožo. Lahko mi tudi verjamete, da mi je popolnoma vseeno zase, ni pa mi za moje kamerade. Oni so MOJE SRCE. Boli me, ko katerega izgubim, in boli me dejstvo, da nam zdravje nikakor ne služi. Veste, nismo presenečeni, ko kdo od naših mrkne. Presenečeni smo, če stegne papke nepričakovano. V naših vrstah je preseljevanje v dolino čizem čest pojav. Nas, ki vsak dan mimogrede zremo smrti v oči, pač gospa ne more presenetiti z novitetami. Vemo, da bomo prej ko slej deležni udarca njene bleščeče kose. Temu bi rekel popolni smisel življenja, ki ga na koncu pač čaka smrt. Večnega zemeljskega življenja ni! Rojstvo je rojstvo in smrt je smrt. Razlika je bojda le ta, da se ob rojstvu veselimo, ob smrti pa kao žalujemo. Mnenja smo, da se mrtvi preselijo na boljše. Iz naših krogov vsekakor, saj je naše življenje kronano s samim trpljenjem. Vem, da boste dejali, da smo si za vse krivi sami. Menim, da je kriva usoda oziroma splet okoliščin, povezanih z zlomom vztrajnosti, torej s popolno predajo. Zato pač životarimo in s pitjem alkoholnih pijač delamo počasen in zelo boleč samomor. Kljub temu pa smo zelo čustveni ljudje.

Vedno so mi govorili, da bi lahko živel boljše življenje. Dandanes mi tega ne pravijo več. Enostavno jim je jasno, da sem se za takšen način odločil popolnoma sam. Imam dokončan magisterij šole, ki se imenuje ULICA. Povem vam, da je to zelo težka šola, ki se ne ocenjuje z ocenami, ampak izkušnjami, ki so zelo boleče. Najbolj je na udaru vsekakor psihično zdravje, takoj za njim še fizično. To je cena, ki jo plačamo vsi klošarji, alias pirati.

To bi bilo vse od moje malenkosti. Lepo se imejte in ne pomilujte nas, saj vemo, kaj delamo!

Goran Šrok - Gogi

V NAŠIH VRSTAH PREVLAĐUJE DOBROTA, KI NAS OHRANJA PRI ŽIVLJENJU.

SE SPLAČA ISKATI SLUŽBO?

026
KRALJI
ULICE

Zdaj ko se je zgodil upor teh enajstih delavcev iz Kočevja, se je spet pokazala rana delavskega razreda v Sloveniji. Ko sem to zadevo spremljal po internetnih forumih, sem ugotovil ogromno nacionalno nestrpnost. Češ, saj so le Bosanci. Pomagajmo Slovencem. Res? In tu si postavljam vprašanje – kdo bo pomagal Slovencem, če jih Slovenci sami izkoriščajo?

Ne mislim pisati o velikih firmah, ki so šle v stečaj in v katerih so si vodilni nagrabili ogromno denarja zato, da so delavce pognali na cesto. Pisal bom o sebi, ki sem bil prisiljen po malih firmah iskati možnost za preživetje. Pri privatnikih, ki bi bili radi kot veliki gospodarji in dobesedno upravljajo življenja dveh, treh delavcev, ki delajo pri njih. Včasih sem pomislil: »O, bog, dobijo oblast nad koščkom terena in mislijo, da so bogovi.« Za svoje delavce jim tako ni nič mar, pa naj bodo to Bosanci, Makedonci, Slovenci ... ni važno; važno je, da oni služijo in polnijo svoje žepke. Delal sem s knaufom. Prenašal sem te težke plošče, polagal stekleno volno (imel sem jo polne oči, usta in nos). Zajebrano delo. Težko, zahtevno in na koncu – neplačano. Ko bi moral dobiti plačo, mi je dal šef 30.000 tolarjev (takrat so bili še tolarji). Nikoli ne bom pozabil, to je bilo 27. 12. (torej novo leto) in ko mi je dal denar, mi je rekel, da sem prost do 17. januarja. S tem denarjem sem lahko plačal le sobo, novo leto pa lačen in brez cigaret presedel v tej svoji sobici preklinjajoč svet in vse. Ker tako pač ne gre, sem iskal nekaj novega. Našel sem delo v montaži pohištva. Spet neki mladi slovenski buržuj, ki se ima za boga. Seveda sem si rekel, Taubi, bodi tiho in delaj, glavno, da si plačan. Na začetku je bilo krasno, denar na roko. Niti ne slabo, čeprav bi za tako težaško delo lahko dobil tudi več. Toda gospodarjeve potrebe po lastnem ugodju so bile prevelike, da bi lahko delavec zaslužil to, kar mu gre. Ko sem gospodarju po dveh letih omenil, da bi bilo lepo, če bi me redno zaposlil, sem ostal na cesti. Spet. Brez dela, brez denarja, brez prihodnosti, brez smisla ... Kam?

Ker se pač nisem hotel predati in končati tam, kjer sem bil pred leti, sem rinil in iskal naprej. Našel sem delo pri dostavi hrane na dom. Zabavno delo. A spet mladi slovenski bog, ki misli, da ima v oblasti življenja svojih delavcev. Preprosto smo bili delavci krivi za vse. Če se je pokvaril avto, je za njegovo popravilo trgal

Torej, se spleča iskati službo? Imeti moraš jajca in to nenaivna, ampak jeklena.

od naših plač. Če mu kaj ni bilo všeč, je preprosto vzel pri plači. In plača? No, ja, za državo je bila minimalna (zaradi davka, seveda), razliko pa je delavec dobil na roko. Če bi hotel najeti kredit (hahahaha), bi se obrisal pod nosom. Ker mi je šel ta odnos delodajalca pošteno na živce, mi ni preostalo drugega, kot da grem.

V vsem tem času sem se večkrat ujel v misli, kaj naj naredim. Naj spizdim v tujino, naj se ubijem (ta misel je bila največkrat v moji glavi). Našel sem si novo službo pri mladem slovenskem bogcu. Ta mi je obljubljal nebesa na zemlji. Spet dostava hrane na dom. Po prvem mesecu sem res dobil lepo plačo. Saj mi ni treba posebno omenjati, da me ni prijavil, ali ne? Hja, najbrž je pozabil. Drugi mesec ni bilo plače. Ne, ne, tokrat ni pozabil. Preprosto ni imel denarja. In naslednji mesec spet ni imel denarja. Ni ostalo drugega, kot: Taubi, beži, prazen žakelj ne more stati pokonci. In sem šel.

Zdaj sem v novi službi, vendar nisem več pri slovenskem buržujskem bogu. Sem pri kitajskem šefu, in lahko rečem, da sem srečen. Sem redno zaposlen, plača ne zamuja in imam tudi nekaj privilegijev, ki si jih lahko privoščim.

Torej, se spleča iskati službo? Imeti moraš jajca, in to ne navadna, ampak jeklena. Ne smeš se predati. Ne smeš dovoliti, da te premamijo s sladkimi obljubami. Ne smeš dovoliti, da gospodarijo s tvojo glavo in telesom. In to mladi povzpethi slovenski kapitalisti izredno radi počnejo. Bodi previden in ne prodaj se.

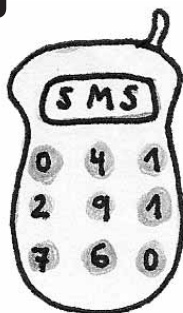
Taubi

foto: Makedon

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

23. 3. >> Živijo! Danes sem kupila vaš časopis Kralji ulice, kot to storim vsak mesec, potem pa sem na poti domov ugotovila, da mi je prodajalec prodal izvod iz novembra 2009. Seveda bi morala biti sama bolj pozorna, vendar sem naivno pričakovala, da se prodajajo samo aktualne številke.

Razočarana bralka Mojca

10. 4. >> Obstajajo stvari, ki jih brezdomcem enostavno moraš zavidati. Freedom is just another word for nothing left to lose.

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

— »Revež z Dobrove«. Lani je umrl na Dobrovi pri Ljubljani mož, ki je živel v najrevnejših razmerah. Imel je sicer hišo, a ta je bila tako razdrapana, da je ležal dedec na peči — pod razpetim dežnikom. Posebno rad je hodil ta revež v Ljubljano beračit, a beračil je tudi po kmetih. Kaj čuda, da so ob njegovi smrti ostrmeli, kajti našli so pod njegovim ležiščem — osem stotakov v gotovini in hranilničnih knjižic za 14.000 K. Počasi se je tudi dognalo, koliko je imel sveta in zdaj so njegovo posestvo prodali za — 57.000 K. In ta človek je hodil beračit kot »revež z Dobrove«.

Slovenec, 3. 5. 1912.

027
KRALJI
ULICE

Janko Zavrtni

Knjigo Meseno spoznanje avtorja Franja Frančiča lahko sedaj naročite tudi po pošti! Na naslov "Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana" nam pošljite naročilnico s spodnjimi podatki, mi pa vam bomo poslali knjigo, ki jo plačate po povzetju. Cena posameznega izvoda je 6 evrov, potni stroški in stroški pakiranja so zajeti v ceno.

NAROČILNICA

Ime in priimek:
Naslov in poštna številka:
Telefonska številka:
Število izvodov knjig, ki jih nepreklicno naročate:
Vaš podpis:

Knjigo lahko naročite tudi tako, da zgornje podatke pošljete na naš e-naslov: kraljiulice@gmail.com.

BREZPLAČNE PRIREDITVE

028
KRALJI
ULICE

Predavanja

KAJ: Hamlet Petrosjan: Hačkarji
(Predavanje ob razstavi Armenska
tradicija med svetom in svetim)
KJE: Cankarjev dom, Kosovelova
dvorana, Ljubljana
KDAJ: 4. 5. ob 19h

KAJ: Simon Mandelj: Človek za nove
čase
KJE: knjižnica Bežigrad, Ljubljana
KDAJ: 5. 5. ob 19h

KAJ: Saša Dolenc: Znanost, Bog in
ateizem (Sodobne oblike religioznosti in
poti do družbenega napredka)
KJE: Cankarjev dom, Konferenčne
dvorane M, Ljubljana
KDAJ: 19. 5. ob 19h

KAJ: Nataša Vanček: Zloraba otrok
KJE: Cankarjev dom, Konferenčne
dvorane M, Ljubljana
KDAJ: 25. 5. ob 19h

Razstave

KAJ: 2010 Laibach
KJE: galerija Luwigana, Gornji trg 19,
Ljubljana
KDAJ: do 14. 5.

KAJ: Živel strip! 10
KJE: KUD France Prešeren, Karunova
14, Ljubljana
KDAJ: do 17. 5.

KAJ: Ašot Bajandur - armenski slikar v
Ljubljani
KJE: Cankarjev dom, Mala galerija,
Ljubljana
KDAJ: do 23. 5.

KAJ: Zakladi Univerzitetne knjižnice v
Budimpešti ob njeni 450-letnici
KJE: Narodna in univerzitetna
knjižnica, Turjaska 1, Ljubljana
KDAJ: 4. 5. ob 17h (do 14.6.)

KAJ: Čar lesa
KJE: Cankarjev dom, Velika sprejemna
dvorana, Ljubljana
KDAJ: 12. 5. – 16. 5.

KAJ: Likovni kritiki izbirajo -
KJE: Cankarjev dom, Prvo preddverje,
Ljubljana
KDAJ: do 14.6.

Delavnice

KAJ: šivanje
KJE: Art center pionirskega doma,
Ljubljana
KDAJ: 11. 5. – 20. 5.

KAJ: video
KJE: dijaški dom Ivana Cankarja,
Ljubljana
KDAJ: 17. 5. – 31. 5.

Razno

KAJ: pogovor s sodobno armensko
pisateljico: Diana Hambarcumjan
KJE: Cankarjev dom, Konferenčne
dvorane M, Ljubljana
KDAJ: 20. 5. ob 19h

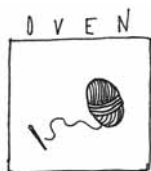
KAJ: Kulturni bazar
KJE: Cankarjev dom, Ljubljana
KDAJ: 20. 5.

KAJ: Kako zaposliti prve sodelavce?
KJE: Data d. o. o., Dunajska 136,
Ljubljana
KDAJ: 21. 5. ob 9h

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditvev!
Pišite nam na e-naslov: info@kraljiulice.org.

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkič

Mesec maj je mesec
ljubezni, vas pa
čakajo na temu
področju velike
spremembe, zato se
le podvzajate in ne
zamudite nobene
priložnosti za
kakšno avanturico
ali klepet ob dobri
kavici.

Ne odlašajte na jutri,
ampak urno zgrabite
priložnost, ki se vam
ponuja! Že kar nekaj
časa omahujete in
premišlujete, ali
bi storili tisti pravi
korak, ki vas pelje v
lepšo prihodnost.

Kar ste v preteklosti
zamudili, boste
nadoknadili v
mesecu ljubezni,
vendar ne smete
pretiravati in ne
hiteti, saj hitrost še
nikoli ni bila preveč
dobra, mar ne?

Za vas, ki ste rojeni
v temu znamenju,
pa velja pravilo, da
se tudi počasi daleč
pride. Imeli boste
nenavaden obisk,
ki vam bo prinesel
veliko tistih stvari,
ki si jih želite.

Kar precej boste
morali zavihati
rokave, če boste
hoteli jeseni doseči
tiste uspehe, ki si
jih tako želite, zato
vztrajajte na tej poti
in ne bo vam žal!
Nežnejši spol vam
stoji ob strani.

Bo kar držalo, da ste
natančni in vestni,
zato se vam bo to
tako dobro vrnilo
oziroma poplačalo,
da boste še z večjo
voljo in trudom
delali tisto, kar vas
veseli! Nekdo si želi
vaše družbe!

OGLASNA DESKA

SPLETNA STRAN KRALJEV ULICE

V mesecu maju bo na novo zaživela prenovljena spletna stran društva Kralji ulice, na kateri boste našli vse, kar vas zanima o delovanju društva, o dogodkih, ki se jih udeležujemo ter dejavnostih, ki jih razvijamo. Vabljeni, da nas obiščete na spletnem mestu: www.kraljiulice.org.

V mesecu aprilu nas je zapustila še ena sodelavka našega društva. V svojem imenu bi se ji zahvalil za marsikatero pomoč, ki mi jo je nudila. Draga Nina, zelo lepo ti je bilo poznati, še lepše sodelovati s teboj. Upam, da mi nisi veliko zamerila, saj veš, da je bila od mehe sama velika šala. Draga moja verica, želim ti vse naj, naj, upam pa, da se bodo najine poti še križale.
Roman Lasnik

Moški se priporoča za moško kolo, če ga je kdo pripravljen odstopiti. Moj kontakt: 070 500 302, Senad

Rabljene računalnike in komponente v delujočem in nedelujočem stanju rače volje prevzamem. Moj kontakt: 041 270 715 (Martin). Priporočam, da mi pošljete kar sms in se vam javim.

Priporočam se za mobilne telefone iz »tega tisočletja«, vključno z dodatno opremo (polnilci, slušalke...). Preferiram Nokia. Martin (041 270 715)

Če kdo donira telefon, delujoč, vezan na Mobitelovo omrežje, bi ga bila zelo vesela.

Tel: Saša /tel: 051 297 384

Prodajam les in gradbene materiale. Več informacij na št.: 041 287 512

Naprošam in iščem spajkalnik Weller ali podobnega v delujočem stanju. Martin iz Ljubljane, gsm: 041 270-715

Vabljeni, da se nam pridružite kot prostovoljci na katerem od področij našega dela (dnevni center, časopis, Univerza pod zvezdami, terensko delo, Posredovalnica rabljenih predmetov). Kralji ulice, Marta 030 32 83 07

V društvu Kralji ulice sprejemamo tudi hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Do 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo odmeri država za preteklo leto, lahko namesto državi odstopite društvu Kralji ulice. To storite z obrazcem Zahteva za namenitev dela dohodnine za donacije (MF-DURS obr. dohzap št. 3), ki ga s svojimi podatki (ime, priimek, naslov, davčna številka in pristojni davčni urad) pošljete na DURS. Nanj napišete, da bi del dohodnine radi namenili Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice – pri tem dodate še našo davčno številko, ki je 23956046, ter določite odstotek dohodnine, ki ga želite nameniti Kraljem ulice (do 0,5 odstotka). Hvala!

PODARI PLOČEVINKO

V našem dnevnem centru na Pražakovi 6 (vhod z Miklošičeve) zbiramo aluminijaste pločevinke, zato vse bralke in bralce vabimo, da nam jih prinesete in na tak način prispevate k čistejšemu okolju.

Projekt Podari pločevinko poleg tega, da ekološko osvešča, tudi z zbranimi sredstvi podpira različne organizacije, med drugim tudi Kralje ulice.

Več na: www.podari-plocevinko.si.

DVD-TROJČEK V ULIČNI PRODAJI!

Bralke in bralce obveščamo, da je DVD-trojček, ki vsebuje tri kratke filme: Rept a Žicar, Marko in Promo film Kralji ulice, še vedno v ulični prodaji. Povprašajte zanj pri svojem uličnem prodajalcu ali prodajalki! Cena DVD-ja je 3 evre, polovica tega zneska pripada osebi, ki ga prodaja.

Izšel je tretji zvezek stripov Niko Kneza z naslovom Street stripnik 3.

Cena stripovskega zvezka z barvnimi platnicami je dva evra, od katerih polovica ostane prodajalcem.

TEHTNICA

ŠKORPIJON

STRELEC

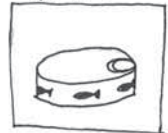
KOZOROG

VODNAR

RIBI

Sedaj vas čaka ta prijetna dolžnost, da si po napornemu delu vzamete nekoliko več predaha. Najbolje je, da greste nekam na izlet, seveda s partnerjem. Saj vam to odgovarja, mar ne?

Na začetku meseca ljubezni bodo nastale neke majhne težave z zdravjem, vendar bo to minilo, kot da ni bilo nič. Partner vam bo dal tisto, kar od njega pričakujete – polno vrečo ljubezni!

Čeprav mnogokrat streljate take kozle, da jih nihče ne more pojesti, bodite prepričani, da vam bo šlo v življenju še dobro – če boste seveda uporabljali pamet. Vračajte ljubezni partnerici!

Počasi in zanesljivo vas le drži tisti pogum, ki pravi, da se ne smete predati, saj vam zvezde kažejo lepo prihodnost. Zato naredite pravi korak, da vas ne bo zaneslo na stranski tir. Poti nazaj več ni!

V prvi polovici meseca ljubezni boste srečali neko osebo, ki bo pozneje postala stalnica v vašemu življenju. Le glejte, kako se boste obnašali pred njo v družbi prijateljev in nekdanjih prijateljev.

Včasih ste ljudje, rojeni v temu znamenju, bolj mirne narave, včasih pa malo bolj živahne, toda vse to vam koristi. Nadaljujte tako, in vse bo dobro, tudi v ljubezni in denarju. Pazite na zdravje!

MAGIČNI LIK

Gregor B. Hann

Vodoravno in navpično:

- (1) Domača žival, ki lovi miši,
- (2) tropska rastlina,
- (3) mestece v Liki,
- (4) priimek prvega bas kitarista Britanske rock skupine Deep Purple, njegovo ime je Rod,
- (5) Stara slovenska beseda za krst v cerkvi.

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

RAZVEDRILO

030
KRALJI
ULICE

PRSTAN

Sodnik obtožencu: »Gospod Miro, rad bi vedel, zakaj ste obdržali prstan, ki ste ga našli na cesti!«
Miro: »Zakaj neki! Saj piše na njem VEČNO TVOJ, a ne?«

Jože Galin iz Trziča

POROKA

Kralj ulice se poroči s Kraljico ulice, in ko prideta iz poročne dvorane, jo Kralj ulice vpraša: »Draga moja, ali mi boš zvesta in odkrita do mene?« Izvoljenka mu reče: »Seveda bom odkrita s teboj, ampak šele poleti, ko bo bolj vroče!«

Gregor B. Hann

AFORIZMI

Naložba vase je rešitev za dobre in slabe čase.

Felix

Kralj ulice Janez Radopivec je umrl zaradi prevelike doze alkohola, povozil ga je namreč kamion, ki je prevažal vino!

Slovenija je kot orkester, ki ves čas hrupno uglašuje inštrumente, vendar nam nikoli ne bo zaigral.

Gregor B. Hann

Jure Kunaver

POZOR – NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj. Nagrajenci aprilske številke so: **Kristina Herič** iz Maribora, **Greta Mirer** iz Šentilja in **Marko Hacin** iz Kamnika. Čestitamo!

SUDOKU

	3	8		4	2		9	
				8			3	
	1					5	2	
				2	4			
2			8		5			6
			7	9				
	9	3					6	
	4			1				
	6		2	7		3	8	

ULIČNA MATEMATIKA NIK

DARKO P.

Aleša sem izbral zato, ker je dober kolega in mu lahko zaupam. Je dober, pošten človek.

